



EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 19.10.2011
KOM(2011) 658 v konečnom znení
2011/0300 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje
rozhodnutie č. 1364/2006/ES**

(Text s významom pre EHP)

{SEK(2011) 1233 v konečnom znení}
{SEK(2011) 1234 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Na modernizáciu a rozšírenie energetickej infraštruktúry Európy a cezhraničné prepojenie sietí s cieľom splniť hlavné ciele energetickej politiky Únie týkajúce sa konkurencieschopnosti, udržateľnosti a zabezpečenia dodávok je potrebné vynaložiť veľké úsilie.

V oznámení Komisie o prioritách energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky¹ prijatom 17. novembra 2010 sa preto požadovala nová politika energetickej infraštruktúry EÚ, ktorá je potrebná pre koordinovaný a optimalizovaný rozvoj siete na úrovni kontinentu. Potvrdila sa najmä nutnosť dôkladne zrevidovať existujúcu politiku a finančný rámec pre transeurópske energetické siete (TEN-E).

Takáto nová politika je dôležitá na zaistenie toho, aby sa solidarita medzi členskými štátmi stala funkčnou, aby bol dokončený vnútorný trh s energiou a aby boli napojené izolované regióny, aby sa objavili alternatívne trasy dodávok alebo prenosu a zdroje energie a aby sa rozvíjala energia z obnoviteľných zdrojov energie a aby súťažila s energiou z tradičných zdrojov, ako to zdôraznila Európska rada 4. februára 2011.

Komisia prijala 29. júna 2011 oznámenie „Rozpočet stratégie Európa 2020“ o budúcom viacročnom finančnom rámci (2014–2020)², v ktorom sa navrhuje vytvorenie nástroja „Spájame Európu“ s cieľom podporiť dokončenie prioritných energetických, dopravných a digitálnych infraštruktúr s jediným fondom vo výške 40 miliárd EUR, z toho je 9,1 miliárd vyčlenených na energetiku³.

Toto nariadenie stanovuje pravidlá pre včasný rozvoj a interoperabilitu transeurópskych energetických sietí s cieľom dosiahnuť ciele Zmluvy o fungovaní Európskej únie v oblasti energetickej politiky, zaistiť fungovanie vnútorného trhu s energiou, zaistiť zabezpečenie dodávok v Únii, podporiť energetickú účinnosť a rozvoj nových a obnoviteľných foriem energie a podporiť prepojenie energetických sietí.

Konkrétnejšie, toto nariadenie je zamerané na úplnú integráciu vnútorného trhu s energiou vrátane zaistenia, aby žiadny členský štát nebol izolovaný od európskej siete, prispieva k udržateľnému rozvoju a ochrane životného prostredia tým, že Únii umožňuje dosiahnuť jej ciele 20 % zníženia emisií skleníkových plynov⁴, 20 % zvýšenia energetickej účinnosti a 20 % konečnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov energie do roku 2020 a súčasne zaisťuje zabezpečenie dodávok a solidaritu medzi členskými štátmi.

¹ KOM (2010) 677.

² KOM (2011) 500/I v konečnom znení a KOM (2011) 500/II v konečnom znení (Prehľad politických oblastí).

³ Všetky sumy sú v cenách roku 2011.

⁴ 30 %, ak na to budú priaznivé podmienky.

Tento návrh sledovaním uvedených cieľov napomáha inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu a prináša výhody pre celú Európsku úniu z hľadiska konkurencieschopnosti a hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Iniciatíva na tento účel vymedzuje na obdobie do roku 2020 a na ďalšie roky obmedzený počet transeurópskych prioritných koridorov a oblastí zahŕňajúcich elektrické a plynárenské siete, ako aj infraštruktúru pre dopravu ropy a oxidu uhličitého, pre ktoré sú opatrenia Európskej únie najviac zabezpečené. V ďalšom sa zameriava na realizáciu týchto priorit za pomoci:

- zjednodušenia postupov vydávania povolení s cieľom podstatne skrátiť dobu ich trvania v prípade projektov spoločného záujmu a zvýšiť zapojenie verejnosti do vykonávania týchto projektov a ich prijímanie verejnosťou;
- uľahčenia regulačného zaobchádzania s projektmi spoločného záujmu pre elektrickú energiu a zemný plyn prostredníctvom rozdelenia nákladov v závislosti od realizovaných prínosov a zabezpečenia toho, aby prípustné výnosy zodpovedali prijímaným rizikám;
- zaistenia realizácie projektov spoločného záujmu poskytnutím potrebnej priamej finančnej podpory EÚ vychádzajúcej zo situácie na trhu. Čo sa týka poslednej zarážky, návrh poskytuje základ pre oprávnenosť projektov spoločného záujmu na finančnú pomoc EÚ na základe nástroja „Spájame Európu“, ktorý je predmetom osobitného legislatívneho návrhu.

Návrh je strategickou prioritou v pracovnom programe Komisie na rok 2011.

Všeobecný kontext

Úloha prepojenia našej energetickej infraštruktúry a jej prispôsobenia novým potrebám je dôležitá a naliehavá a týka sa všetkých energetických odvetví.

Elektrické siete sa musia zdokonaľiť a modernizovať, aby vyhovelí zvyšujúcemu sa dopytu po elektrickej energii z dôvodu veľkého posunu v celkovom energetickom hodnotovom reťazci a mixe. Naliehavá je aj potreba rozšíriť a modernizovať rozvodné siete, a to aj prostredníctvom elektrických diaľnic, aby sa podporila integrácia trhu a udržali existujúce úrovne zabezpečenia systému, ale predovšetkým aby sa mohla prepravovať a vyvažovať elektrická energia vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie, ktorej produkcia sa podľa očakávania v období rokov 2007 – 2020 viac ako zdvojnásobí. Zároveň však ciele EÚ na rok 2020 týkajúce sa energetickej účinnosti a energie z obnoviteľných zdrojov nebude možné dosiahnuť bez väčšej inovácie a inteligencie v sieťach tak na úrovni prenosu, ako aj distribúcie, najmä za pomoci informačných a komunikačných technológií.

Zemný plyn za predpokladu, že budú zabezpečené jeho dodávky, bude v nasledujúcich desaťročiach hrať aj naďalej kľúčovú úlohu v energetickom mixe EÚ a zvýši sa jeho význam ako rezervného paliva pre variabilnú výrobu elektrickej energie. V strednodobom výhľade vyčerpávanie domácich konvenčných zdrojov zemného plynu vyžaduje ďalšie, diverzifikované dovozy. Plynárenské siete musia čeliť ďalším požiadavkám na flexibilitu v systéme, potrebe obojsmerných plynovodov, väčších skladovacích kapacít a pružných dodávok, a to vrátane skvapalneného (LNG) a stlačeného (CNG) zemného plynu.

Vzhľadom na úlohu ropy v energetickom mixe v nasledujúcich desaťročiach má udržanie neprerušených dodávok ropy do vnútrozemských krajín EÚ v strednej a východnej Európe, ktoré sú v súčasnej dobe závislé od obmedzených dodávateľských trás, strategický význam.

A napokon technológie zachytávania a ukladania uhlíka (CCS) by vo veľkom meradle znížili emisie oxidu uhličitého a súčasne by umožnili využívanie fosílnych palív, ktoré v nasledujúcich desaťročiach zostanú dôležitým zdrojom výroby elektrickej energie. Budúci rozvoj cezhraničnej siete pre dopravu oxidu uhličitého si vyžaduje podniknúť okamžité kroky v oblasti plánovania a rozvoja infraštruktúry na európskej úrovni.

Komisia vo svojej správe určenej Rade pre energetiku, ktorá sa zišla v júni 2011⁵, odhadla celkové potreby investícií do energetických infraštruktúr európskeho významu do roku 2020 približne na 200 miliárd EUR:

- asi 140 miliárd EUR na prenosové sústavy elektrickej siete vysokého napätia, tak na pevnine, ako aj v pobrežných vodách, na skladovanie a na inteligentné aplikácie rozvodných sietí na úrovni prenosu a distribúcie;
- asi 70 miliárd EUR na vysokotlakové potrubia na prepravu plynu (vedúce do EÚ a medzi členskými štátmi EÚ), na skladovanie, terminály skvapalneného/stlačeného zemného plynu (LNG/CNG) a infraštruktúru spätného toku plynu;
- asi 2,5 miliardy EUR na infraštruktúru pre dopravu oxidu uhličitého.

Objemy investícií na obdobie od roku 2011 do roku 2020 sa v porovnaní so súčasnými úrovňami zvýšia o 30 % v prípade plynu a až o 100 % v prípade elektrickej energie. Tieto nároky na investície a ich naliehavosť jasne odlišujú energetické infraštruktúry od infraštruktúr v iných odvetviach, pretože energetické siete sú nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie energetických a klimatických cieľov na rok 2020 a dlhodobějších klimatických cieľov.

Hlavné zistené prekážky, ktoré budú za predpokladu nezmenených postupov brániť uskutočneniu týchto investícií alebo ich odsunú ďaleko za termín roku 2020, sú problémy súvisiace s vydávaním povolení (zdĺhavé a neefektívne postupy vydávania povolení spolu s námietkami verejnosti), regulácia (rámec nezameraný na plnenie priorit európskej infraštruktúry) a financovanie (obmedzené finančné kapacity prevádzkovateľov, nedostatok prispôbených nástrojov financovania a nedostatočná podpora).

Existujúce ustanovenia

Rámec TEN-E sa rozvíjal a formoval v deväťdesiatych rokoch minulého storočia prostredníctvom postupných usmernení o TEN-E a zodpovedajúceho nariadenia o rozpočtových pravidlách. Usmernenia pre transeurópske energetické siete z roku 2006⁶ uvádzajú okolo 550 projektov oprávnených na podporu Spoločenstva a rozdeľujú ich do týchto troch kategórií: projekty európskeho záujmu (spolu 42); prioritné projekty a projekty spoločného záujmu. Tieto projekty pokrývajú len elektroenergetickú a plynárenskú infraštruktúru. Správa o realizácii rámca TEN-E v období rokov 2007 – 2009⁷ uverejnená v

⁵ SEK (2011) 755.

⁶ Rozhodnutie č. 1364/2006/ES.

⁷ KOM (2010) 203 a SEK (2010) 505.

apríli 2010 dospela k záveru, že aj keď politika vniesla pozitívny vklad do vybraných projektov tým, že ich politicky zviditeľnila, na zaplnenie určených medzier infraštruktúry jej chýba zameranie, pružnosť a prístup zhora dolu.

V nariadení o financovaní TEN⁸ prijatom 20. júna 2007 sa ustanovujú podmienky spoločného financovania projektov TEN-E s rozpočtom na obdobie rokov 2007 – 2013 vo výške 155 miliónov EUR. Finančné zdroje a usporiadanie programu TEN-E sa však ukázali ako nedostatočné s ohľadom na zmenu spôsobu myslenia smerujúcu k prechodu na energetický systém s nízkym obsahom uhlíka a s ňou súvisiacu potrebu významného vývoja a veľkých investícií do energetických infraštruktúr v budúcich rokoch (obmedzený rozpočet, žiadne nástroje na zmiernenie rizík, žiadne financovanie mimo EÚ, nedostatočné synergie s inými fondmi EÚ).

Európsky energetický program obnovy⁹ zostavený v kontexte hospodárskej a finančnej krízy prideliť po prvý raz významné jednorazové sumy (okolo 3,85 miliardy EUR) na obmedzený počet oprávnených projektov v oblasti elektroenergetických a plynárenských infraštruktúr, veterných elektrární na mori a demonštračných projektov zachytávania a ukladania uhlíka (CCS).

Súlad s inými politikami a cieľmi EÚ

Táto iniciatíva je zakotvená v oznámení Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu¹⁰, ktoré kladie energetické infraštruktúry na popredné miesto ako súčasť hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“. Zdôraznila sa v nej naliehavá potreba modernizácie európskych sietí smerujúcej k vytvoreniu európskej „inteligentnej supersiete“, ktorá ich vzájomne prepojí na kontinentálnej úrovni, najmä s cieľom integrovať obnoviteľné zdroje energie. Určené priority a opatrenia navrhnuté v tejto iniciatíve, ktoré sa týkajú vydávania povolení, regulácie a financovania, sú plne v súlade s týmito cieľmi.

Návrh má za cieľ nahradiť existujúce usmernenia TEN-E a tvorí logický balík s nástrojom „Spájame Európu“ (CEF) spracovaný tak, aby umožnil nahradenie súčasného finančného nariadenia o TEN.

Táto iniciatíva je tiež dôležitým príspevkom k nákladovo efektívnemu dosiahnutiu dvoch záväzných cieľov, a to využívania 20 % energie z obnoviteľných zdrojov a zníženia emisií skleníkových plynov o 20 %¹¹, do roku 2020 a je navrhnutá v súlade so smerovaním vytýčeným v oznámení Komisie Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050 a s dlhodobým cieľom EÚ znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov o 80 – 95 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990¹².

V súlade s článkom 11 ZFEÚ sa do návrhu začlenili existujúce požiadavky na ochranu životného prostredia v kontexte energetickej infraštruktúry.

⁸ Nariadenie (ES) č. 680/2007.

⁹ Nariadenie (ES) č. 663/2009.

¹⁰ KOM (2010) 2020.

¹¹ 30 %, ak na to budú priaznivé podmienky.

¹² KOM (2011) 112 v spojení so SEK (2011) 288.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Konzultácia, zber údajov a využívanie expertízy

Tento návrh bol spracovaný na základe veľkého rozsahu príspevkov členských štátov a zainteresovaných strán poskytnutých pri rôznych príležitostiach (konferencie na vysokej úrovni, semináre, prieskumy) vrátane dvoch verejných konzultácií o vydávaní povolení a o využívaní projektových dlhopisov na projekty infraštruktúry¹³. Vplyvy rôznych navrhnutých možností politiky boli analyzované v dvoch posúdeniach vplyvu uskutočnených v rokoch 2010 a 2011 s použitím výsledkov rôznych modelov a mnohých štúdií, z ktorých tri boli výslovne určené na riešenie otázok investičných potrieb, vydávania povolení a financovania. Obidve posúdenia vplyvu sa zaoberali hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi vplyvmi možností s prihliadnutím na zásady subsidiarity a proporcionality.

Posúdenie vplyvu

Prvé posúdenie vplyvu (IA) v roku 2010 sa zameralo na rozsah pôsobnosti novej iniciatívy z hľadiska zahrnutých energetických odvetví, jej návrh, pokiaľ ide o určenie priorít a výber projektov spoločného záujmu, formu regionálnej koordinácie a spolupráce a všeobecné zásady týkajúce sa vydávania povolení.

Posúdenie vplyvu z roku 2011 nadväzujúce na prvú analýzu analyzuje oveľa podrobnejšie možnosti politiky v oblasti vydávania povolení a verejných konzultácií, regulácie a financovania, ktoré by sa mali aplikovať na projekty spoločného záujmu vybrané na realizáciu predtým určených priorít infraštruktúry. Pri každej z rôznych zistených prekážok hodnotí dostupné, účinné a nákladovo efektívne riešenia.

Vydávanie povolení a verejné konzultácie

Analýza porovnáva tri možnosti: vytvorenie režimu spoločného záujmu; pravidiel organizácie a trvania postupu vydávania povolení, najmä „kompletné jednotné kontaktné miesto“ a časový limit; kombinácia oboch predchádzajúcich možností.

Pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa smernice o biotopoch, očakáva sa, že vplyv režimu spoločného európskeho záujmu na miestnu flóru a faunu sa bude týkať iba veľmi malého podsúboru vytipovaných projektov spoločného záujmu, ktoré sa môžu dostať do rozporu s oblasťami Natura2000, sú však dôležité pre dosiahnutie cieľov energetickej a klimatickej politiky.

Celkový vplyv poslednej možnosti politiky sa zo všetkých možností považuje za najpriaznivejší, lebo by viedol k včasnému dokončeniu takmer všetkých projektov spoločného záujmu potrebných do roku 2020, pokiaľ budú zavedené príslušné opatrenia na reguláciu a financovanie. Očakáva sa, že vplyvy na životné prostredie, sociálne vplyvy na zamestnanosť a hospodárske vplyvy na HDP budú podľa tejto možnosti politiky silnejšie, pretože všetky projekty spoločného záujmu by boli dokončené, a pritom úspory na administratívnych nákladoch by boli značné.

¹³ Pozri oddiel 1.2.1 sprievodného posúdenia vplyvu.

Regulačné otázky

Analýza porovnáva tri možnosti: cezhraničnú alokáciu nákladov; investičné stimuly; kombinácia oboch predchádzajúcich možností.

Analýza ukazuje, že na zabezpečenie realizácie projektov spoločného záujmu, ktoré čelia problémom, pokiaľ ide o ich životaschopnosť, sú potrebné tak mechanizmus cezhraničnej alokácie nákladov ex ante, ako aj stimuly zodpovedajúce rizikám spôsobeným prevádzkovateľmi. Ich celkový hospodársky, sociálny a environmentálny vplyv je veľký a kladný.

Financovanie

Na účely hodnotenia úplného rozsahu možných opatrení týkajúcich sa rozvoja infraštruktúry sa analýza zaoberá aj štyrmi možnosťami financovania, aj keď ich prevedenie do politických opatrení sa uskutoční v rámci nástroja „Spájame Európu“ (CEF): využitie nástrojov rozdelenia rizík (vrátane projektových dlhopisov a záruk na projekty); využitie nástrojov rizikového kapitálu (vrátane kapitálovej účasti); využitie podpory vo forme grantov na projektové štúdie a výstavbu; kombinácia grantov, rozdelenia rizík a nástrojov rizikového kapitálu.

Celkový vplyv poslednej možnosti politiky je najpriaznivejší, pretože spája kladné vplyvy jednotlivých možností a poskytuje pružný súbor trhovo orientovaných nástrojov a priamu finančnú podporu, ktorá vedie k synergiám a zvýšeniu efektívnosti tým, že poskytuje nákladovo najefektívnejšie riešenie pre riziká konkrétnych projektov. Táto možnosť politiky odráža tiež opatrenia navrhnuté na základe nástroja „Spájame Európu“.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaných opatrení

V navrhovanom nariadení sa udeľuje priorita 12 strategickým transeurópskym koridorom a oblastiam energetickej infraštruktúry. Stanovujú sa pravidlá umožňujúce v rámci súboru vymedzených kategórií energetickej infraštruktúry určiť projekty spoločného záujmu (PCI), ktoré sú potrebné na realizáciu týchto priorít. Na tento účel sa ustanovuje postup výberu založený na regionálnych skupinách odborníkov a poradnú úlohu Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) pre elektrickú energiu a zemný plyn; konečné rozhodnutie o zozname projektov spoločného záujmu pre celú Úniu, aktualizovanom každé dva roky, prijíma Komisia. Za monitorovanie a hodnotenie realizácie projektov spoločného záujmu (PCI) sú zodpovedné regionálne skupiny odborníkov a Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky. Komisia môže vymenovať európskych koordinátorov pre projekty spoločného záujmu, ktoré majú ťažkosti.

Návrhom sa vytvára režim spoločného záujmu pre projekty spoločného záujmu, pričom sa jednému príslušnému vnútroštátnemu orgánu v každom členskom štáte zveruje osobitná zodpovednosť za koordinovanie postupu vydávania povolení pre projekty spoločného záujmu a dohľad nad nim, ustanovujú sa minimálne štandardy pre transparentnosť a zapojenie verejnosti a určuje sa maximálne prípustná doba trvania zákonného postupu vydávania povolení. V návrhu sa taktiež vysvetľuje, že projekty spoločného záujmu sa za určitých podmienok môžu realizovať z dôvodov „naliehavého nadriadeného verejného záujmu“ definovaného v smerniciach 92/43/ES a 2000/60/ES. Tieto opatrenia sú úmerné, lebo ich

cieľom je minimálne zosúladiť vnútroštátnych administratívnych postupov potrebných na zjednodušenie realizácie – väčšinou cezhraničných – projektov spoločného záujmu. Členské štáty môžu ustanoviť vlastné osobitné vnútroštátne postupy v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi systémami s cieľom dodržať požiadavky tohto nariadenia.

Navrhnuté nariadenie poskytuje metodiku a postup spracovania harmonizovanej analýzy nákladov a prínosov celej energetickej sústavy pre projekty spoločného záujmu v oblasti elektrickej energie a zemného plynu. Na základe tejto metodiky zveruje vnútroštátnym regulačným orgánom a ACER-u zodpovednosť za rozdelenie nákladov na cezhraničné projekty spoločného záujmu v týchto sektoroch podľa prínosov v členských štátoch, ktorých sa priamo alebo nepriamo tieto projekty dotýkajú. Vnútroštátne regulačné orgány sa tiež žiadajú, aby prostredníctvom sadzieb poskytli vhodné stimuly pre realizáciu projektov spoločného záujmu, ktoré sú z opodstatnených dôvodov vystavené vyšším rizikám.

A napokon sa v nariadení určujú podmienky pre oprávnenosť projektov spoločného záujmu na finančnú pomoc Únie na základe nástroja „Spájame Európu“, tak pre štúdie (dostupné pre všetky projekty spoločného záujmu okrem projektov v odvetví ropného priemyslu), ako aj práce (dostupné pre všetky projekty spoločného záujmu v odvetví inteligentných sietí a oxidu uhličitého a pre projekty spoločného záujmu v oblasti elektrickej energie a zemného plynu spĺňajúce určité podmienky, najmä tie, ktoré dosiahli rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov).

Právny základ

Návrh sa zakladá na článku 172 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Podľa článku 171 ods. 1 „Únia stanoví usmernenia zahŕňajúce ciele, priority a trendy opatrení, ktoré sa predpokladajú v oblasti transeurópskych sietí; tieto usmernenia vymedzia projekty spoločného záujmu“. Článok 172 ustanovuje, že usmernenia a iné opatrenia uvedené v článku 171 ods. 1 sa prijímajú na základe spolurozhodovacieho postupu.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity sa vzťahuje na tento návrh, pokiaľ energetická politika nepatrí do výlučnej pôsobnosti Únie. Energetická prenosová/prepravná infraštruktúra má transeurópsky alebo najmenej cezhraničný charakter alebo vplyvy. Regulácia na úrovni členských štátov nie je vhodná a jednotlivé vnútroštátne správy nemajú žiadnu právomoc celkovo sa zaoberať týmito infraštruktúrami. Z hospodárskeho hľadiska možno rozvoj energetických sietí najlepšie dosiahnuť, keď sa plánujú s európskou perspektívou a zahŕňajú tak opatrenia EÚ, ako aj opatrenia členských štátov, pri rešpektovaní ich príslušnej pôsobnosti. Navrhnuté nariadenie preto dodržiava zásadu subsidiarity.

Zásada proporcionality a výber právneho nástroja

Návrh nezachádza za rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov s ohľadom na ciele energetickej a klimateckej politiky schválené na úrovni Únie a na prekážky rozvoja zodpovedajúcich energetických infraštruktúr. Vybraným nástrojom je nariadenie, ktoré je priamo uplatniteľné a záväzné v celom rozsahu. Toto opatrenie je potrebné, aby sa zaistila včasná realizácia priorít energetickej infraštruktúry do roku 2020.

Predovšetkým cieľu urýchliť postup vydávania povolení zodpovedá vytvorenie rámca pre vydávanie povolení s príslušnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni a jednoznačné lehoty, v rámci ktorých možno uskutočniť postup vydávania povolení podľa vnútroštátnych špecifik.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Akýkoľvek vplyv tohto návrhu na rozpočet sa rieši v rámci legislatívneho finančného výkazu návrhu nariadenia o vytvorení nástroja „Spájame Európu“.

5. VOLITEĽNÉ PRVKY

Zrušenie existujúcich právnych predpisov

Prijatie návrhu bude mať za následok zrušenie rozhodnutia 1364/2006/ES s účinnosťou od 1. januára 2014. Nedotkne sa to však poskytovania, pokračovania alebo zmeny finančnej pomoci udelenej Komisiou na základe výziev na podávanie návrhov uverejnených podľa existujúceho finančného nariadenia o TEN pre projekty, na ktoré sa zameriava toto rozhodnutie, alebo pre projekty TEN-E, ktoré dostávajú podporu prostredníctvom štrukturálnych fondov.

Európsky hospodársky priestor (EHP)

Návrh sa týka záležitosti EHP, a preto by sa naň mal uplatňovať.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje
rozhodnutie č. 1364/2006/ES**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 172,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu právneho aktu parlamentom jednotlivých štátov,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁴,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁵,

v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie „Európa 2020“. Jednou z priorít stratégie Európa 2020¹⁶ je udržateľný rast dosahovaný presadzovaním efektívnejšej, ekologickejšej a konkurencieschopnejšej ekonomiky. Stratégia kladie energetické infraštruktúry na popredné miesto ako súčasť hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“ zdôraznením potreby naliehavo modernizovať európske siete, vzájomne ich prepojiť na kontinentálnej úrovni, a najmä integrovať obnoviteľné zdroje energie.
- (2) Oznámenie Komisie pod názvom „Priority v oblasti energetickej infraštruktúry na rok 2020 a ďalšie roky – Plán integrovanej európskej energetickej siete“¹⁷, na ktoré nadviazali závery Rady pre dopravu, telekomunikácie a energetiku z 28. februára 2011 a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2011, požadovalo novú politiku energetickej infraštruktúry s cieľom optimalizovať rozvoj siete na európskej úrovni na obdobie do roku 2020 a ďalšie roky, aby Únia mohla splniť svoje hlavné ciele

¹⁴ Ú. v. EÚ C, s. .

¹⁵ Ú. v. EÚ C, s. .

¹⁶ KOM (2010) 2020.

¹⁷ KOM (2010) 677.

energetickej politiky týkajúce sa konkurencieschopnosti, udržateľnosti a zabezpečenia dodávok.

- (3) Európska rada 4. februára 2011 zdôraznila potrebu modernizovať a rozšíriť energetickú infraštruktúru Európy a prepojiť siete cez hranice s cieľom sfunkčniť solidaritu medzi členskými štátmi, poskytnúť možnosť alternatívnych dodávok alebo tranzitných trás a zdrojov energie a rozvíjať obnoviteľné zdroje energie v hospodárskej súťaži s tradičnými zdrojmi. Zdôraznilo sa, že žiadny členský štát EÚ by po roku 2015 nemal zostať izolovaný od európskych plynárenských a elektrických sietí ani považovať svoju energetickú bezpečnosť za ohrozenú nedostatkom príslušných prepojení.
- (4) V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES zo 6. septembra 2006 sa stanovujú usmernenia pre transeurópske energetické siete¹⁸. Tieto usmernenia (TEN-E) majú za cieľ podporovať dokončenie vnútorného trhu s energiou Únie a súčasne napomáhať racionálnej výrobe, doprave, distribúcii a využívaniu energetických zdrojov, zmiernovať izolovanosť znevýhodnených a ostrovných regiónov, zabezpečiť a diverzifikovať dodávky energie pre Úniu aj pomocou spolupráce s tretími krajinami a prispievať k udržateľnému rozvoju a ochrane životného prostredia.
- (5) Hodnotenie súčasného rámca TEN-E jasne ukázalo, že aj keď táto politika vniesla pozitívny vklad do vybraných projektov tým, že ich politicky zviditeľnila, chýba jej vízia, zameranie a pružnosť, aby sa zaplnili určené medzery infraštruktúry.
- (6) Urýchlenie modernizácie existujúcej a rozvoja novej energetickej infraštruktúry je dôležité pre dosiahnutie cieľov energetickej a klimateckej politiky Únie, ktoré spočívajú v dokončení vnútorného trhu s energiou, zaručení bezpečnosti dodávok predovšetkým plynu a ropy, znížení emisií skleníkových plynov o 20 %¹⁹, zvýšení podielu energie z obnoviteľných zdrojov v konečnej spotrebe energie na 20%²⁰ a dosiahnutí 20% zvýšenia energetickej účinnosti do roku 2020. Únia musí súčasne pripraviť svoju infraštruktúru na ďalšie znižovanie emisií uhlíka v energetickej sústave v dlhodobom výhľade do roku 2050.
- (7) Vnútorný trh s energiou, napriek svojej právnej existencii vymedzenej v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou²¹ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom²², zostáva roztrieštený z dôvodu nedostatočných prepojení medzi vnútroštátnymi energetickými sieťami. Integrované siete v celej Únii sú však dôležité na zabezpečenie konkurencieschopného a dobre fungujúceho integrovaného trhu na podporu rastu, zamestnanosti a udržateľného rozvoja.

¹⁸ Ú. v. EÚ L 262, 22.9.2006, s. 1.

¹⁹ 30 %, ak na to budú priaznivé podmienky.

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie, Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.

²¹ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55.

²² Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94.

- (8) Energetická infraštruktúra Únie by sa mala zmodernizovať, aby sa zvýšila jej odolnosť voči živelným pohromám i katastrofám spôsobeným ľuďmi a schopnosť predchádzať im, voči nepriaznivým účinkom klimatických zmien a rizikám pre jej bezpečnosť, najmä pokiaľ ide o európske kritické infraštruktúry ustanovené v smernici Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu²³.
- (9) Význam inteligentných sietí pre dosiahnutie cieľov energetickej politiky Únie bol potvrdený v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Inteligentné siete: od inovácií k zavedeniu“²⁴.
- (10) Oznámenie Komisie „Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ“²⁵ zdôraznilo, že Únia musí podporovať rozvoj energetickej infraštruktúry vo svojich vonkajších vzťahoch s cieľom podporiť sociálno-hospodársky rozvoj za svojimi hranicami. Únia by mala napomáhať projektom infraštruktúry spojením svojich energetických sietí so sieťami tretích krajín, najmä susedných krajín a tých, s ktorými nadviazala konkrétnu spoluprácu v energetike.
- (11) Potreby investícií do infraštruktúr prenosu elektrickej energie a prepravy zemného plynu európskeho významu do roku 2020 boli odhadnuté približne na 200 miliárd EUR. Značné zvýšenie objemov investícií v porovnaní s minulými trendmi a naliehavosť realizácie priorít energetických infraštruktúr si vyžaduje nový prístup k spôsobu, akým sa regulujú a financujú energetické infraštruktúry, najmä infraštruktúry cezhraničného charakteru.
- (12) V pracovnom dokumente útvarov Komisie pre Radu pre dopravu, telekomunikácie a energetiku z 10. júna 2011 „Potreby investícií do energetickej infraštruktúry a požiadavky na financovanie“²⁶ sa zdôrazňuje, že približne pri polovici celkových investícií potrebných na desaťročie do roku 2020 hrozí, že nebudú vôbec vynaložené, alebo nebudú vynaložené včas kvôli prekážkam spojeným s vydávaním povolení, reguláciou a financovaním.
- (13) Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá pre včasný rozvoj a interoperabilitu transeurópskych energetických sietí s cieľom dosiahnuť ciele zmluvy v oblasti energetickej politiky, zaistiť fungovanie vnútorného trhu s energiou a zabezpečenie dodávok v Únii, podporiť energetickú účinnosť a úsporu energie, rozvoj nových a obnoviteľných foriem energie a presadzovať prepojenie energetických sietí. Tento návrh sledovaním uvedených cieľov napomáha inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu a prináša výhody pre celú Úniu z hľadiska konkurencieschopnosti a hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.
- (14) Komisia po podrobných konzultáciách so všetkými členskými štátmi a zúčastnenými stranami určila 12 strategických transeurópskych koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry, ktorých realizácia do roku 2020 je dôležitá pre dosiahnutie cieľov energetickej a klimateckej politiky Únie. Tieto priority pokrývajú rôzne zemepisné

²³ Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75.

²⁴ KOM (2011) 202 v konečnom znení.

²⁵ KOM (2011) 539.

²⁶ SEK (2011) 755.

alebo tematické oblasti, pokiaľ ide o infraštruktúru prenosu a skladovania elektrickej energie, prepravy a skladovania zemného plynu a skvapalneného alebo stlačeného zemného plynu, prepravy oxidu uhličitého a ropu.

- (15) Určovanie projektov spoločného záujmu by malo vychádzať zo spoločných, transparentných a objektívnych kritérií so zreteľom na ich príspevok k cieľom energetickej politiky. V prípade elektrickej energie a plynu by navrhnuté projekty mali byť súčasťou posledného desaťročného plánu rozvoja siete, ktorý je k dispozícii. Tento plán by mal zohľadniť najmä závery Európskej rady zo 4. februára, pokiaľ ide o potrebu integrovať okrajové trhy s energiou.
- (16) So zreteľom na dodržiavanie článku 172 Zmluvy o fungovaní Európskej únie by sa mali vytvoriť regionálne skupiny s cieľom navrhnúť projekty spoločného záujmu, ktoré budú schvaľovať členské štáty. Aby sa zabezpečila široká jednomyselnosť, tieto regionálne skupiny by mali zaistiť úzku spoluprácu medzi členskými štátmi, vnútroštátnymi regulačnými orgánmi, realizátormi projektu a príslušnými zúčastnenými stranami. Spolupráca by sa mala v čo najväčšej miere opierať o existujúce regionálne kooperatívne štruktúry vnútroštátnych regulačných orgánov a prevádzkovateľov prenosových/prepravných sústav a iné štruktúry vytvorené členskými štátmi a Komisiou.
- (17) Zoznam projektov spoločného záujmu pre celú Úniu by sa mal obmedziť na projekty, ktoré najviac prispievajú k realizácii strategických prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry. To si vyžaduje, aby Komisia prijala rozhodnutie o zozname pri súčasnom rešpektovaní práva členských štátov schvaľovať projekty spoločného záujmu týkajúce sa ich územia. Podľa analýzy uskutočnenej v sprievodnom hodnotení vplyvu sa počet projektov v oblasti elektrickej energie odhaduje približne na 100 a v oblasti zemného plynu na 50.
- (18) Projekty spoločného záujmu by sa mali realizovať čo najskôr a mali by sa podrobne sledovať a hodnotiť, pričom administratívna záťaž realizátorov projektov by mala byť čo najmenšia. Komisia by mala vymenovať európskych koordinátorov pre projekty, ktoré narážajú na mimoriadne ťažkosti.
- (19) Povoľovacie konania by nemali viesť k administratívnej záťaži, ktorá nie je úmerná veľkosti alebo zložitosti projektu, ani by nemali vytvárať prekážky pre rozvoj transeurópskych sietí a prístup na trh. Európska rada 19. februára 2009 zdôraznila potrebu určiť a odstrániť prekážky pre investície vrátane zjednodušenia plánovania a postupov konzultácií. Tieto závery podporila Európska rada zo 4. februára 2011, ktorá znovu zdôraznila význam zjednodušenia a zlepšenia povolovacích konaní pri súčasnom rešpektovaní vnútroštátnych právomocí.
- (20) Projekty spoločného záujmu by mali na vnútroštátnej úrovni dostať „prioritný štatút“, aby sa zaistilo ich rýchle administratívne vybavenie. Príslušné orgány posudzujú projekty spoločného záujmu ako projekty vo verejnom záujme. Povolenie pre projekty, ktoré majú nepriaznivý vplyv na životné prostredie, by sa malo udeliť z dôvodov nadradeného verejného záujmu, ak sú splnené všetky podmienky ustanovené v smerniciach 92/43/ES a 2000/60/ES.
- (21) Ustanovenie jediného príslušného orgánu na vnútroštátnej úrovni, ktorý zjednocuje, alebo koordinuje všetky postupy vydávania povolení („jednotné kontaktné miesto“)

zniži zložitosť, zvýši efektívnosť a transparentnosť a umožní posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi.

- (22) Napriek tomu, že existujú zavedené normy účasti verejnosti v postupoch environmentálneho rozhodovania, sú potrebné ďalšie opatrenia, aby sa zaistili čo najvyššie normy transparentnosti a účasti verejnosti na všetkých príslušných otázkach postupu vydávania povolení pre projekty spoločného záujmu.
- (23) Správne a koordinované vykonávanie smernice Rady 85/337/ES v platnom znení, Aarhuského dohovoru a Dohovoru z Espoo by malo zaistiť harmonizáciu hlavných zásad pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie, a to aj v cezhraničnom kontexte. Členské štáty by mali koordinovať posudzovanie projektov spoločného záujmu a podľa možnosti zaistiť spoločné posúdenie.
- (24) Vzhľadom na naliehavosť rozvoja energetických infraštruktúr musí zjednodušenie postupov vydávania povolení sprevádzať jednoznačná lehota, v ktorej majú príslušné orgány prijať rozhodnutie o výstavbe projektu. Táto lehota by mala stimulovať efektívnejšie vymedzenie a vybavovanie postupov a za žiadnych okolností by nemala znížiť vysoké štandardy pre ochranu životného prostredia a účasť občanov.
- (25) Toto nariadenie, najmä ustanovenia o vydávaní povolení, účasti verejnosti a vykonávaní projektov spoločného záujmu, by sa malo používať bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné právne predpisy a právne predpisy Únie vrátane ustanovení o ochrane životného prostredia a zdravia ľudí a ustanovení prijatých podľa spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a spoločnej námornej politiky.
- (26) Základom pre rokovania o príslušnom rozdelení nákladov by malo byť posúdenie nákladov a výnosov projektov infraštruktúry na základe harmonizovanej metodiky pre analýzu celej energetickej sústavy v rámci desaťročných plánov rozvoja siete spracovaných európskymi sieťami prevádzkovateľov prenosových/prepravných sústav podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny²⁷ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn²⁸ a preskúmané Agentúrou pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa zriaďuje Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky²⁹.
- (27) Na čoraz väčšmi integrovanom vnútornom trhu s energiou sú na urýchlenie investícií do cezhraničnej infraštruktúry potrebné jasné a transparentné pravidlá pre rozdelenie nákladov cez hranice. Európska rada 4. februára 2011 pripomenula dôležitosť podpory regulačného rámca prítiažlivého pre investície do sietí so sadzbami stanovenými na úrovniach zodpovedajúcich finančným potrebám a s príslušným rozdelením nákladov pre cezhraničné investície so súčasným zvýšením hospodárskej súťaže a konkurencieschopnosti, najmä európskych odvetví, a zohľadnením vplyvu na spotrebiteľov.

²⁷ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15.

²⁸ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36.

²⁹ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 1.

- (28) Existujúce právne predpisy o vnútornom trhu s energiou požadujú, aby sadzby za prístup k sieťam zemného plynu a elektrickej energie poskytovali vhodné stimuly pre investície. Vnútroštátne regulačné orgány by pri uplatňovaní právnych predpisov o vnútornom trhu s energiou mali zaistiť, aby stimuly pre projekty spoločného záujmu vrátane dlhodobých stimulov boli primerané úrovni konkrétneho rizika projektu. V elektrickej energii sa to vzťahuje najmä na inovačné technológie prenosu, aby sa umožnilo rozsiahle začlenenie energie z obnoviteľných zdrojov, zdrojov distribuovanej energie alebo reakcie na dopyt do prepojených sietí, a na infraštruktúru pre prepravu zemného plynu, ktorá trhu poskytuje zvýšenú kapacitu alebo väčšiu pružnosť s cieľom umožniť krátkodobé obchodovanie alebo rezervné zásobovanie v prípade prerušenia dodávok.
- (29) Európsky energetický program pre obnovu (EEPR)³⁰ preukázal pridanú hodnotu využitia pákového efektu súkromného financovania prostredníctvom značnej finančnej pomoci Únie s cieľom umožniť vykonávanie projektov európskeho významu. Európska rada 4. februára 2011 uznala, že niektoré projekty energetickej infraštruktúry si môžu vyžiadať obmedzené verejné financovanie s cieľom dosiahnuť pákový efekt súkromných finančných prostriedkov. S ohľadom na hospodársku a finančnú krízu a rozpočtové obmedzenia by sa cieľová podpora prostredníctvom grantov a finančných nástrojov mala rozvíjať na základe ďalšieho viacročného finančného rámca, ktorý pritiahne nových investorov do prioritných koridorov energetickej infraštruktúry a súčasne udrží príspevok z rozpočtu Únie na minime.
- (30) Projekty spoločného záujmu v oblasti elektrickej energie, plynu a oxidu uhličitého by mali byť oprávnené na finančnú pomoc Únie na štúdie a za splnenia určitých podmienok na práce podľa navrhovaného nariadenia o nástroji „Spájame Európu“ buď vo forme grantov, alebo vo forme inovačných finančných nástrojov. Zaisť sa tým, že bude možné poskytnúť podporu prispôbenú potrebám pre projekty spoločného záujmu, ktoré nie sú životaschopné na základe existujúceho regulačného rámca trhových podmienok. Takáto finančná pomoc by mala zaistiť potrebnú synergiu s financovaním z nástrojov na základe politik Únie. Energetická infraštruktúra európskeho významu sa bude financovať najmä z nástroja „Spájame Európu“, zatiaľ čo zo štrukturálnych fondov sa budú financovať inteligentné distribučné energetické siete miestneho a regionálneho významu. Tieto dva zdroje financovania sa budú takto vzájomne dopĺňať.
- (31) Rozhodnutie č. 1364/2006/ES by sa preto malo zrušiť.
- (32) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to rozvoj a interoperabilita transeurópskych energetických sietí a napojenie na ne, nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť, a tento cieľ možno preto lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v uvedenom článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

³⁰ Ú. v. EÚ L 200, 31.7.2009, s. 31.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie ustanovuje usmernenia pre včasný rozvoj a interoperabilitu prioritných koridorov a oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry uvedenej v prílohe I.
2. Toto nariadenie najmä:
 - (a) stanovuje pravidlá pre určenie projektov spoločného záujmu s cieľom realizovať tieto prioritné koridory a oblasti, ktoré spadajú do kategórií energetickej infraštruktúry v oblasti elektrickej energie, plynu, ropy a oxidu uhličitého vymedzených v prílohe II;
 - (b) uľahčuje včasnú realizáciu projektov spoločného záujmu urýchlením vydávania povolení a zvýšením zapojenia verejnosti;
 - (c) poskytuje pravidlá pre cezhraničné rozdelenie nákladov a stimuly pre projekty spoločného záujmu súvisiace s rizikom;
 - (d) určuje podmienky pre oprávnenosť projektov spoločného záujmu na finančnú pomoc Únie podľa [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nástroji „Spájame Európu“].

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účel tohto nariadenia sa okrem vymedzení pojmov uvedených v smerniciach 2009/28/ES, 2009/72/ES a 2009/73/ES, nariadeniach (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009, uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „energetická infraštruktúra“ znamená fyzické zariadenie určené na umožnenie prenosu a distribúcie elektrickej energie alebo prepravy a distribúcie plynu, prepravy ropy alebo oxidu uhličitého alebo skladovanie elektrickej energie či plynu, ktoré sa nachádza v Únii, alebo spája Úniu s jednou alebo viacerými tretími krajinami;
2. „komplexné rozhodnutie“ znamená rozhodnutie prijaté príslušným orgánom s cieľom udeliť alebo zamietnuť povolenie na stavbu energetickej infraštruktúry súvisiacej s projektom bez toho, aby boli neskoršie dotknuté akékoľvek následné rozhodnutia prijaté v súvislosti s udelením prístupu k majetku alebo postupy na podávanie opravných prostriedkov v správnom alebo súdnom konaní;

3. „projekt“ znamená jedno alebo niekoľko vedení, plynovodov, nástrojov, vybavení, zariadení a súvisiacich infraštruktúr vymedzených v prílohe II, ktorého cieľom je vybudovať novú energetickú infraštruktúru alebo posilniť či modernizovať existujúcu energetickú infraštruktúru;
4. „projekt spoločného záujmu“ znamená projekt, ktorý je potrebný pre realizáciu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry ustanovených v prílohe I;
5. „realizátor projektu“ znamená:
 - (a) prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy či iný prevádzkovateľ alebo investor, ktorý rozvíja projekt spoločného záujmu; alebo
 - (b) ak je niekoľko prevádzkovateľov prenosových sústav, prevádzkovateľov distribučných sústav, iných prevádzkovateľov, investorov alebo akákoľvek ich skupina, subjekt s právnou subjektivitou podľa príslušných vnútroštátnych zákonov, ktorý bol určený zmluvnou úpravou medzi nimi a je spôsobilý prevziať právne záväzky a finančnú zodpovednosť menom zmluvných strán zmluvnej úpravy.

KAPITOLA II – PROJEKTY SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

Článok 3

Určenie projektov spoločného záujmu

1. Komisia zostaví zoznam projektov spoločného záujmu celej Únie. Zoznam sa podľa potreby preskúma a aktualizuje každé dva roky. Prvý zoznam sa prijme najneskôr do 31. júla 2013.
2. Na účel určenia projektov spoločného záujmu Komisia ustanoví regionálnu skupinu (ďalej len „skupina“) vymedzenú v oddiele 1 prílohy III na základe každého prioritného koridoru a oblasti a ich príslušného geografického pokrytia, ako je to uvedené v prílohe I.
3. Každá skupina spracuje návrh zoznamu projektov spoločného záujmu v súlade s postupom ustanoveným v oddiele 2 prílohy III, v súlade s príspevkom každého projektu k realizácii prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry uvedených v prílohe I a v súlade s ich plnením kritérií ustanovených v článku 4. Každý jednotlivý návrh na projekt spoločného záujmu si vyžaduje schválenie členských štátov, na ktorých územie sa projekt vzťahuje.
4. V prípade projektov pre elektrickú energiu a zemný plyn spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 prílohy II každá skupina najneskôr šesť mesiacov pred termínom prijatia zoznamu pre celú Úniu uvedeného v odseku 1 predloží Agentúre pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „Agentúra“) navrhnutý zoznam projektov spoločného záujmu.

V prípade projektov pre ropu a oxid uhličitý spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3 a 4 prílohy II každá skupina najneskôr šesť mesiacov pred termínom prijatia zoznamu pre celú Úniu uvedeného v odseku 1 predloží Komisii navrhnutý zoznam projektov spoločného záujmu.

5. V prípade projektov pre elektrickú energiu a zemný plyn spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 prílohy II agentúra do dvoch mesiacov odo dňa doručenia navrhnutého zoznamu projektov spoločného záujmu uvedeného v prvom pododseku odseku 4 predloží Komisii stanovisko k navrhnutým zoznamom projektov spoločného záujmu, najmä s prihliadnutím k dôslednému uplatňovaniu kritérií ustanovených v článku 4 vo všetkých podskupinách a výsledkom analýzy uskutočnenej sieťami ENTSO pre elektrickú energiu a zemný plyn v súlade s bodom 2.6 prílohy III.
6. V prípade projektov pre prepravu ropy a oxidu uhličitého spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3 a 4 prílohy II Komisia vyhodnotí uplatňovanie kritérií uvedených v článku 4. V prípade projektov oxidu uhličitého spadajúcich do kategórie uvedenej v bode 4 prílohy II Komisia vezme do úvahy aj potenciál budúceho rozšírenia, aby sa začlenili ďalšie členské štáty.
7. V nadväznosti na rozhodnutie Komisie o prijatí uvedenom v odseku 1 sa projekty spoločného záujmu stanú súčasťou príslušných regionálnych investičných plánov podľa článku 12 nariadení (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 a príslušných národných desaťročných plánov rozvoja siete podľa článku 22 smerníc 72/2009/ES a 73/2009/ES a prípadne iných dotknutých národných plánov infraštruktúry. Projektom sa poskytne čo najvyššia priorita v každom tomto pláne.

Článok 4

Kritériá pre projekty spoločného záujmu

1. Projekty spoločného záujmu musia spĺňať tieto všeobecné kritériá:
 - (a) projekt je potrebný pre realizáciu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry ustanovených v prílohe I; a
 - (b) projekt prejavuje hospodársku, sociálnu a environmentálnu životaschopnosť; a
 - (c) projekt zahŕňa najmenej dva členské štáty tak, že buď priamo prekračuje hranice jedného alebo viacerých členských štátov, alebo sa nachádza na území jedného členského štátu a má značný cezhraničný vplyv vymedzený v bode 1 prílohy IV;
2. Okrem toho sa na projekty spoločného záujmu vzťahujú tieto kritériá spadajúce do špecifických kategórií energetickej infraštruktúry:
 - (a) pokiaľ ide o projekty pre prenos a skladovanie elektrickej energie spadajúce do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) prílohy II, projekt značne prispieva najmenej k jednému z nasledujúcich špecifických kritérií:
 - integrácia trhu, hospodárska súťaž a flexibilita systému;

- udržateľnosť okrem iného pomocou prenosu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie do hlavných spotrebiteľských centier a skladovacích miest;
 - interoperabilita a bezpečná prevádzka systému;
- (b) pokiaľ ide o projekty pre plyn spadajúce do kategórií uvedených v bode 2 prílohy II, projekt značne prispieva najmenej k jednému z nasledujúcich špecifických kritérií:
- integrácia trhu, interoperabilita a flexibilita systému;
 - zabezpečenie dodávok okrem iného diverzifikáciou zdrojov dodávok, dodávajúcich partnerov a trás;
 - hospodárska súťaž okrem iného diverzifikáciou zdrojov dodávok, dodávajúcich partnerov a trás;
 - udržateľnosť;
- (c) pokiaľ ide o projekty pre inteligentné siete elektrickej energie spadajúce do kategórie uvedenej v bode 1 písm. e) prílohy II, projekt značne prispieva k týmto špecifickým funkciám:
- integrácia a zapojenie užívateľov siete s novými technickými požiadavkami s ohľadom na ich ponuku elektrickej energie a dopyt po nej;
 - efektívnosť a interoperabilita prenosu a distribúcie elektrickej energie v každodennej prevádzke rozvodných sietí;
 - bezpečnosť sietí, kontrola systému a kvalita dodávok;
 - optimalizované plánovanie budúcich nákladovo efektívnych investícií do siete;
 - fungovanie trhu a služby pre spotrebiteľov;
 - zapojenie používateľov do riadenia ich využívania energie;
- (d) pokiaľ ide o projekty pre dopravu ropy spadajúce do kategórií uvedených v bode 3 prílohy II, projekt značne prispieva najmenej k jednému z nasledujúcich špecifických kritérií:
- zabezpečenie dodávok znižujúce závislosť od jedného zdroja alebo trasy dodávok;
 - efektívne a udržateľné využívanie zdrojov zmierňovaním environmentálnych rizík;
 - interoperabilita;

- (e) pokiaľ ide o projekty pre dopravu oxidu uhličitého spadajúce do kategórií uvedených v bode 4 prílohy II, projekt značne prispieva najmenej k jednému z týchto troch špecifických kritérií:
- vyhýbanie sa emisiám oxidu uhličitého pri najmenších nákladoch so súčasným zachovaním bezpečnosti dodávok energie;
 - zvýšenie odolnosti a bezpečnosti dopravy oxidu uhličitého;
 - efektívne využívanie zdrojov umožnením spojenia viacerých zdrojov CO₂ a skladovacích miest prostredníctvom spoločnej infraštruktúry a minimalizovaním environmentálnej záťaže a rizík.
3. Pokiaľ ide o projekty spadajúce do kategórií uvedených v bodoch 1 až 3 prílohy II, kritéria vymenované v tomto článku sa posudzujú v súlade s ukazovateľmi uvedenými v bodoch 2 až 5 prílohy IV.
4. Pri zostavovaní poradia projektov prispievajúcich k realizácii tej istej priority sa náležitá pozornosť venuje aj naliehavosti každého navrhnutého projektu, aby sa splnili ciele energetickej politiky týkajúce sa integrácie a konkurencieschopnosti trhu, udržateľnosti a zabezpečeniu dodávok, počtu členských štátov dotknutých každým projektom a jeho komplementárnosti s ohľadom na ostatné navrhnuté projekty. V prípade projektov spadajúcich do kategórie uvedenej v bode 1 písm. e) prílohy II sa náležitá pozornosť venuje aj počtu používateľov dotknutých projektom, ročnej spotrebe energie a podielu výroby z dopraviteľných zdrojov v oblasti pokrytej týmito používateľmi.

Článok 5

Realizácia a monitorovanie

1. Realizátori projektov realizujú projekty spoločného záujmu podľa realizačného plánu, ktorý zahŕňa harmonogram štúdií uskutočniteľnosti a projektových štúdií, zákonné schválenie, výstavbu a uvedenie do prevádzky a harmonogram vydania povolení uvedený v článku 11 ods. 3. Prevádzkovatelia prenosových sústav, prevádzkovatelia distribučných sústav či iní prevádzkovatelia vykonávajú projekty spoločného záujmu vo svojej oblasti.
2. Agentúra a skupiny sledujú pokrok dosiahnutý v realizácii projektov spoločného záujmu. Skupiny môžu požadovať ďalšie informácie v súlade s odsekmi 3, 4 a 5, overovať poskytnuté informácie na mieste a v prípade potreby zvolávať porady s príslušnými stranami. Skupiny môžu taktiež požiadať agentúru, aby napomáhala realizácii projektov spoločného záujmu.
3. Do 31. marca každého roku nasledujúceho po roku výberu projektu spoločného záujmu podľa článku 4 realizátori projektu predložia agentúre výročnú správu za každý projekt spadajúci do kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 prílohy II, alebo v prípade projektov spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3 a 4 prílohy II ju predložia príslušnej skupine. Táto správa podrobne uvedie:
- (a) pokrok dosiahnutý v rozvoji a výstavbe projektu a v jeho uvádzaní do prevádzky, najmä čo sa týka vydávania povolení a konzultačných postupov;

- (b) prípadné oneskorenia v porovnaní s realizačným plánom a iné ťažkosti, ktoré sa vyskytli.
4. Agentúra do troch mesiacov od doručenia výročných správ predloží skupinám konsolidovanú správu za projekty spoločného záujmu spadajúce do kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 prílohy II s hodnotením dosiahnutého pokroku a prípadne s navrhnutím opatrení na prekonanie oneskorení a ťažkostí, ktoré sa vyskytli. V súlade s ustanoveniami článku 6 ods. 8 a článku 9 nariadenia (ES) č. 713/2009 hodnotenie zahŕňa aj dôsledné vykonávanie plánov rozvoja siete v celej Únii s ohľadom na prioritné koridory a oblasti energetickej infraštruktúry uvedené v prílohe I.
5. Príslušné dotknuté orgány uvedené v článku 9 po doručení výročných správ uvedených v odseku 3 podávajú každý rok na zasadnutí správu príslušnej skupine o stave a prípadne o oneskoreniach vo vykonávaní projektov spoločného záujmu nachádzajúcich sa na ich príslušnom území.
6. Ak sa uvedenie projektu spoločného záujmu do prevádzky oneskorí bez dostatočného odôvodnenia o viac ako dva roky v porovnaní s realizačným plánom:
- (a) Realizátor tohto projektu akceptuje investície jedného alebo niekoľkých iných prevádzkovateľov alebo investorov na vykonávanie projektu. Prevádzkovateľ sústavy, v oblasti ktorého sú investície umiestnené, poskytne vykonávajúcim prevádzkovateľom alebo investorom všetky informácie potrebné na realizáciu investícií, napojí nové aktíva na prenosovú sieť a všeobecne vynaloží čo najväčšie úsilie, aby napomohol realizácii investícií a bezpečnému, spoľahlivému a účinnému fungovaniu a údržbe projektu spoločného záujmu.
- (b) Komisia môže uverejniť výzvu na predloženie návrhov na výstavbu projektu v dohodnutom termíne otvorenú pre každého realizátora projektu.
7. Projekt spoločného záujmu môže byť vyradený zo zoznamu projektov spoločného záujmu celej Únie v súlade s postupom ustanoveným v článku 3 ods. 1 druhej vete, ak:
- (a) analýza nákladov a výnosov celej energetickej sústavy uskutočnená sieťami ENTSO v súlade s bodom 6 prílohy III neprinesie kladný výsledok pre projekt;
- (b) projekt už nie je zaradený do desaťročného plánu rozvoja siete;
- (c) zaradenie do zoznamu uvedeného v článku 3 ods. 1 vychádzalo z nesprávnych informácií, ktoré boli určujúcim faktorom pre rozhodnutie;
- (d) projekt nie je v súlade s existujúcimi právnymi predpismi Únie.

Projekty vyradené zo zoznamu pre celú Úniu strácajú všetky práva a zbavujú sa všetkých povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia pre projekty spoločného záujmu. Tento článok sa nedotkne žiadneho financovania poskytnutého Úniou pre projekt pred rozhodnutím o jeho vyradení.

Článok 6 ***Európski koordinátori***

1. Ak projekt spoločného záujmu naráža na značné ťažkosti vo vykonávaní, Komisia môže vymenovať európskeho koordinátora až na dobu jedného roku, ktorú môže dvakrát predĺžiť.
2. Európsky koordinátor plní tieto úlohy:
 - (a) podporuje projekty, pre ktoré bol určený za európskeho koordinátora, a cezhraničný dialóg medzi realizátormi projektu a všetkými dotknutými zúčastnenými stranami;
 - (b) v prípade potreby pomáha všetkým stranám v konzultáciách s príslušnými zúčastnenými stranami a v získaní potrebných povolení pre projekty;
 - (c) zabezpečuje, aby dotknuté členské štáty poskytovali príslušnú podporu a strategické usmerňovanie pre prípravu a vykonávanie projektov;
 - (d) každý rok predkladá Komisii správu o pokroku projektov a o ťažkostiach a prekážkach, ktoré pravdepodobne značne oddialia termín uvedenia projektov do prevádzky. Komisia predloží správu príslušným skupinám a Európskemu parlamentu.
3. Európsky koordinátor sa vyberá na základe jeho skúseností s ohľadom na konkrétne úlohy, ktoré sú mu uložené pre príslušné projekty.
4. V rozhodnutí o vymenovaní európskeho koordinátora sa ustanoví pôsobnosť s uvedením doby trvania mandátu, konkrétne úlohy, zodpovedajúce termíny a metodika, ktorú treba dodržiavať. Koordinačné úsilie je úmerné zložitosti a odhadnutým nákladom na projekty.
5. Dotknuté členské štáty spolupracujú s európskym koordinátorom na plnení jeho úloh uvedených v odsekoch 2 a 4.

KAPITOLA III – Vydávanie povolení a zapojenie verejnosti

Článok 7 ***Režim spoločného záujmu***

1. S cieľom urýchliť postupy vydávania povolení a zvýšiť účasť verejnosti sa ustanovenia tejto kapitoly uplatňujú na všetky projekty spoločného záujmu.

Článok 8

„Prioritný štatút“ projektov spoločného záujmu

1. Projektom spoločného záujmu sa udeľuje štatút čo najvyššieho vnútroštátneho významu a ako s takými sa s nimi zaobchádza v postupoch vydávania povolení, ak je takéto zaobchádzanie ustanovené vo vnútroštátnych predpisoch vzťahujúcich sa na zodpovedajúci typ energetickej infraštruktúry.
2. Prijatím zoznamu projektov spoločného záujmu celej Únie sa ustanoví verejný záujem a potreba týchto projektov v dotknutých členských štátoch a ako také ich potvrdia všetky príslušné strany.
3. S cieľom zaistiť efektívne administratívne spracovanie spisov týkajúcich sa projektov spoločného záujmu realizátori projektov a všetky dotknuté orgány zabezpečia, aby sa tieto spisy vybavovali s čo najväčšou prioritou, pokiaľ ide o pridelené zdroje.
4. Členské štáty do deviatich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia prijmu opatrenia na zjednodušenie postupov posúdenia vplyvu na životné prostredie s cieľom splniť lehoty ustanovené v článku 11 a znížiť administratívnu záťaž spojenú s realizáciou projektov spoločného záujmu. Tieto opatrenia sa nedotknú záväzkov vyplývajúcich z právnych predpisov Únie.

Komisia do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia vydá usmernenia na podporu členských štátov v určení príslušných opatrení a zaistení jednotného uplatňovania postupov posúdenia vplyvu na životné prostredie vyžadovanom podľa právnych predpisov EÚ pri projektoch spoločného záujmu.

5. Pokiaľ ide o vplyv na životné prostredie riešený v článku 6 ods. 4 smernice 92/43/ES a článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES, projekty spoločného záujmu sa považujú za projekty vo verejnom záujme a môžu sa považovať za projekty „nadriadeného verejného záujmu“, ak sú splnené všetky podmienky ustanovené v uvedených smerniciach.

Ak by bolo potrebné stanovisko Komisie v súlade so smernicou 92/43/ES, Komisia a príslušný orgán na základe článku 9 zaistia, aby rozhodnutie týkajúce sa projektu „nadriadeného verejného záujmu“ bolo prijaté v lehote podľa článku 11 ods. 1.

Článok 9

Organizácia postupu vydávania povolení

1. Každý členský štát do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia určí jeden vnútroštátny príslušný orgán, ktorý zodpovedá za uľahčovanie a koordináciu postupu vydávania povolení pre projekty spoločného záujmu a za plnenie príslušných úloh postupu vydávania povolení tak, ako sú vymedzené v tejto kapitole.
2. Príslušný orgán koordinuje postup vydávania povolení a bez toho, aby boli dotknuté príslušné požiadavky podľa právnych predpisov Únie a medzinárodných právnych predpisov, vydáva komplexné rozhodnutie v lehote uvedenej v článku 11 ods. 1 podľa jednej zo schém uvedených nižšie:

- (a) Integrovaná schéma: Komplexné rozhodnutie vydané príslušným orgánom je jediné právne záväzné rozhodnutie vyplývajúce zo zákonného postupu vydávania povolení. Ak sa projekt dotýka iných orgánov, tieto orgány môžu poskytnúť svoje stanovisko v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi ako vklad do postupu, ktoré príslušný orgán vezme do úvahy.
 - (b) Koordinovaná schéma: Komplexné rozhodnutie môže zahŕňať viaceré jednotlivé, právne záväzné rozhodnutia vydané príslušným orgánom a inými dotknutými orgánmi. Príslušný orgán ustanoví v každom jednotlivom prípade primeranú lehotu, v ktorej musia byť jednotlivé rozhodnutia vydané. Príslušný orgán môže prijať jednotlivé rozhodnutie menom iného dotknutého vnútroštátneho orgánu, ak sa rozhodnutie tohto orgánu neposkytne v termíne a ak oneskorenie nemožno primerane odôvodniť. Príslušný orgán môže zrušiť jednotlivé rozhodnutie iného vnútroštátneho orgánu, ak je toho názoru, že rozhodnutie nie je dostatočne zdôvodnené, pokiaľ ide o základné dôkazy predložené príslušným orgánom. Príslušný orgán zaistí, aby sa dodržiavali zodpovedajúce požiadavky podľa medzinárodných právnych predpisov a právnych predpisov Únie, a svoje rozhodnutie musí riadne zdôvodniť.
3. Ak si projekt spoločného záujmu vyžaduje, aby rozhodnutia boli prijaté v dvoch alebo viacerých členských štátoch, dotyčné príslušné orgány urobia potrebné kroky pre efektívnu a účinnú vzájomnú spoluprácu a koordináciu, vrátane dodržiavania Dohovoru z Espoo a ustanovení uvedených v čl. 11 ods. 3. Členské štáty sa usilujú zaistiť spoločné postupy, najmä pokiaľ ide o posúdenie vplyvu na životné prostredie.
4. Členské štáty sa usilujú zaistiť, aby sa odvolania, ktoré napadajú vecnú alebo procesnú zákonnosť komplexného rozhodnutia, vybavovali čo najefektívnejším spôsobom.

Článok 10

Transparentnosť a zapojenie verejnosti

1. Príslušný orgán s cieľom zvýšiť transparentnosť pre všetky dotknuté zúčastnené strany do deviatich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia uverejní príručku postupov pre postup vydávania povolení vzťahujúcu sa na projekty spoločného záujmu. Príručka sa v prípade potreby aktualizuje a sprístupní verejnosti. Príručka musí obsahovať najmenej informácie uvedené v bode 1 prílohy VI.
2. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek požiadavky na základe Aarhuského dohovoru a Dohovoru z Espoo a súvisiace právne predpisy Únie, všetky strany zapojené do postupu vydávania povolení dodržia zásady zapojenia verejnosti ustanovené v bode 2 prílohy VI.
3. Realizátor projektu do troch mesiacov od začatia postupu vydávania povolení podľa článku 11 ods. 1 písm. a) spracuje a príslušnému orgánu predloží koncepciu zapojenia verejnosti. Príslušný orgán buď požiada o úpravy, alebo koncepciu účasti verejnosti do jedného mesiaca schváli. Koncepcia musí obsahovať najmenej informácie uvedené v bode 3 prílohy VI.

4. Realizátor projektu alebo príslušný orgán, pokiaľ je to ustanovené vnútroštátnymi predpismi, uskutoční najmenej jednu verejnú konzultáciu pred predložením žiadosti príslušnému orgánu podľa článku 11 ods. 1 písm. a). Na verejnej konzultácii sa zúčastnené strany uvedené v bode 2 písm. a) prílohy VI v počiatočnom štádiu informujú o projekte a určí sa najvhodnejšia lokalita alebo trasa a príslušné otázky, ktoré treba riešiť v žiadosti. Minimálne formy týchto verejných konzultácií sú uvedené v bode 4 prílohy VI. Realizátor projektu pred predložením žiadosti spracuje správu, ktorá zhrnie výsledky činností týkajúce sa zapojenia verejnosti a predloží ju spolu so žiadosťou príslušnému orgánu, ktorý tieto výsledky náležite zohľadní pri prijímaní komplexného rozhodnutia.
5. V prípade projektov prekračujúcich hranice dvoch alebo viacerých členských štátov sa konzultácie podľa odseku 4 uskutočnia v každom dotknutom členskom štáte najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa otvorenia prvej verejnej konzultácie v jednom z týchto členských štátov.
6. Pri projektoch, ktoré pravdepodobne budú mať značné nepriaznivé cezhraničné vplyvy v jednom alebo viacerých susedných členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje článok 7 smernice 85/337/EHS a Dohovor z Espoo, sa vyššie uvedené informácie dajú k dispozícii príslušnému orgánu susedných členských štátov. Príslušný orgán susedných členských štátov uvedie, či sa chce zúčastniť na príslušných postupoch verejných konzultácií.
7. Realizátor projektu alebo v prípade, ak to stanovia vnútroštátne právne predpisy, príslušný orgán vytvorí a pravidelne aktualizuje internetovú stránku projektu, na ktorej uverejňuje príslušné informácie o projekte a ktorá obsahuje odkaz na internetovú stránku Komisie a spĺňa požiadavky ustanovené v bode 5 prílohy VI. Dôvernosť citlivých obchodných informácií musí byť zachovaná.

Realizátori projektu okrem toho uverejnia príslušné informácie za pomoci iných vhodných informačných prostriedkov, ku ktorým má verejnosť otvorený prístup.

Článok 11

Doba trvania a vykonávanie postupu vydávania povolení

1. Doba trvania postupu vydávania povolení sa skladá z dvoch fáz a nesmie prekročiť dobu troch rokov:
 - (a) Postup pred podaním žiadosti, vymedzený ako doba medzi začatím postupu vydávania povolení a doručením predložených dokumentov žiadosti príslušnému orgánu, nesmie prekročiť dva roky.

Na účel začatia postupu vydávania povolení realizátori projektu oznámia projekt príslušnému orgánu dotknutých členských štátov v písomnej forme a zahrnú primerane podrobný popis projektu. Príslušný orgán najneskôr dva týždne po doručení oznámenia prijme oznámenie v písomnej forme, alebo ho zamietne, ak je toho názoru, že projekt nie je dostatočne zrelý na začatie postupu vydania povolení. V prípade zamietnutia príslušný orgán svoje rozhodnutie zdôvodní. Dátum podpisu prijatia oznámenia príslušným orgánom slúži ako dátum začatia postupu vydávania povolení. Ak sú dotknuté dva alebo

viacej členských štátov, dátum prijatia oznámenia posledným dotknutým príslušným orgánom slúži ako dátum začatia postupu vydávania povolení.

- (b) Zákonný postup vydávania povolení vymedzený ako doba od doručenia predloženej žiadosti do prijatia komplexného rozhodnutia príslušným orgánom, nesmie prekročiť jeden rok. Členské štáty môžu ustanoviť kratšiu lehotu, ak to považujú za vhodné.
2. Príslušný orgán do dvoch mesiacov od začatia postupu vydávania povolení podľa odseku 1 písm. a) v úzkej spolupráci s inými dotknutými orgánmi určí rozsah materiálu a úroveň podrobných informácií, ktoré má predložiť realizátor projektu ako súčasť žiadosti, s cieľom použiť ich pre komplexné rozhodnutie. Kontrolný zoznam uvedený v bode 1 písm. e) prílohy VI slúži ako základ pre toto určenie. S týmto cieľom sa koná najmenej jedno zasadnutie príslušného orgánu s realizátorom projektu, a ak to príslušný orgán považuje za vhodné, tak aj s inými dotknutými orgánmi a zúčastnenými stranami. Podrobný popis žiadosti, ktorý obsahuje výsledky tohto zasadnutia, sa zašle realizátorovi projektu a sprístupní pre verejnosť najneskôr do jedného mesiaca po zasadnutí.
3. Príslušný orgán do troch mesiacov od začatia postupu vydávania povolení podľa odseku 1 písm. a) v úzkej spolupráci s realizátorom projektu a inými dotknutými orgánmi a s prihliadnutím na výsledky činností vykonávaných podľa odseku 2 spracuje podrobný harmonogram postupu vydávania povolení, ktorý určuje najmenej:
- (a) rozhodnutia a stanoviská, ktoré sa majú získať;
 - (b) dotknuté orgány, zúčastnené strany a verejnosť;
 - (c) jednotlivé etapy postupu a dobu ich trvania;
 - (d) hlavné míľniky, ktoré treba dosiahnuť, a ich lehoty s ohľadom na prijatie komplexného rozhodnutia;
 - (e) zdroje plánované orgánmi a prípadné potreby ďalších zdrojov.
- V prípade projektov prekračujúcich hranice medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi príslušné orgány dotknutých členských štátov zosúladia svoje harmonogramy a spracujú spoločný harmonogram.
4. Realizátor projektu zaistí, aby žiadosť bola úplná a mala príslušnú kvalitu a čo najskôr v priebehu postupu pred podaním žiadosti k nej získa stanovisko príslušného orgánu. Realizátor projektu spolupracuje s príslušným orgánom na dodržaní termínov a podrobného harmonogramu vymedzených v odseku 3.
5. Príslušný orgán do jedného mesiaca od doručenia žiadosti v prípade potreby ďalej požiada, aby realizátor projektu predložil chýbajúce informácie, ktoré sa môžu zaoberať len problematikou uvedenou v podrobnom popise žiadosti. Príslušný orgán schváli žiadosť v písomnej forme do jedného mesiaca od doručenia úplnej žiadosti. Potom možno požiadať o ďalšie informácie, len ak je to zdôvodnené novými okolnosťami a ak to príslušný orgán riadne vysvetlí.

6. V prípade, že uplynie lehota pre komplexné rozhodnutie, príslušný orgán predloží príslušnej skupine opatrenia, ktoré boli alebo majú byť prijaté s cieľom ukončiť postup vydávania povolení s čo najmenším zdržaním. Skupina môže príslušný orgán požiadať, aby jej pravidelne podával správu o pokroku dosiahnutom v tomto ohľade.
7. Lehoty uvedené v ustanoveniach vyššie sa nedotknú záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných právnych predpisov a právnych predpisov Únie.

KAPITOLA IV – Regulačné zaobchádzanie

Článok 12

Analýza nákladov a výnosov celého energetického systému

1. Do jedného mesiaca od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav (ENTSO) pre elektrickú energiu a európska sieť prevádzkovateľov prepravných sústav (ENTSO) pre zemný plyn predložia agentúre a Komisii svoju príslušnú metodiku vrátane modelovania siete a trhu pre harmonizovanú analýzu nákladov a výnosov celej energetickej sústavy na úrovni celej Únie pri projektoch spoločného záujmu spadajúcich do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II.
2. Metodika sa spracuje v súlade so zásadami ustanovenými v prílohe V. Agentúra po oficiálnych konzultáciách s organizáciami zastupujúcimi všetky zúčastnené strany poskytne Komisii do troch mesiacov odo dňa doručenia metodiky stanovisko k metodike.
3. Komisia do troch mesiacov od doručenia stanoviska agentúry poskytne stanovisko k metodike.
4. Siete ENTSO pre elektrickú energiu a ENTSO pre zemný plyn do troch mesiacov odo dňa doručenia stanoviska Komisie svoju metodiku zodpovedajúcim spôsobom upravia a predložia ju Komisii na schválenie.
5. Siete ENTSO pre elektrickú energiu a ENTSO pre zemný plyn do dvoch týždňov od schválenia metodiky Komisiou ju uverejnia na svojich internetových stránkach. Na požiadanie zašlú Komisii a agentúre v dostatočne presnej forme zodpovedajúce súbory vstupných údajov vymedzených v bode 1 prílohy V a iné príslušné údaje o sieti, výkonových tokoch a trhu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a príslušnými dohodami o mlčanlivosti. Údaje sú platné ku dňu žiadosti. Komisia a agentúra zabezpečia, aby aj ony, aj akákoľvek iná strana, ktorá pre ne vykonáva analytické práce na základe týchto údajov, dodržiavali mlčanlivosť v súvislosti s prijatými údajmi.
6. Metodika sa pravidelne aktualizuje a zdokonaľuje s dodržaním postupu ustanoveného v odsekoch 1 až 5. Agentúra po oficiálnych konzultáciách s organizáciami zastupujúcimi všetky príslušné zúčastnené strany a Komisiu môže o také aktualizácie a zdokonalenia požiadať s náležitým odôvodnením.

7. Metodika sa uplatňuje na analýzu nákladov a výnosov na základe všetkých ďalších desaťročných plánov rozvoja siete pre elektrickú energiu alebo plyn spracovaných európskymi sieťami prevádzkovateľov prenosových/prepravných sústav (ENTSO) pre elektrickú energiu a plyn podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 714/2009 a nariadenia (ES) č. 715/2009.
8. Do 31. decembra 2016 siete ENTSO pre elektrickú energiu a ENTSO pre zemný plyn predložia Komisii a agentúre spoločný model trhu s elektrickou energiou a zemným plynom a model siete elektrickej energie a plynu, vrátane ich prenosu/prepravy aj skladovania a so zahrnutím priorít určených v prílohe I a spracovaných v súlade so zásadami ustanovenými v prílohe V. Keď Komisia schváli tento model v súlade s postupom ustanoveným v odsekoch 2 až 4, začlení sa model do metodiky.

Článok 13

Umožnenie investícií s cezhraničnými vplyvmi

1. Investičné náklady týkajúce sa projektu spoločného záujmu, ktorý spadá do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II, nesú prevádzkovatelia prenosových/prepravných sústav členských štátov, pre ktorých má projekt čistý kladný efekt, a zaplatia ich užívatelia siete v sadzbách za prístup na sieť.

Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na projekty spoločného záujmu, ktorým bola udelená výnimka podľa článku 36 smernice 2009/73/ES alebo článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009.

2. Vnútroštátne regulačné orgány pri stanovovaní alebo schvaľovaní sadzieb v súlade s článkom 37 ods. 1 písm. a) smernice 2009/72/ES a článkom 41 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73/ES zohľadnia skutočné náklady, ktoré prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo inému realizátorovi projektu vznikli v dôsledku investícií a cezhraničného rozdelenia príslušných nákladov uvedených v odseku 3, pokiaľ tieto náklady zodpovedajú nákladom efektívneho a štrukturálne zrovnateľného prevádzkovateľa.
3. Bez toho, aby boli dotknuté investície do projektov spoločného záujmu, vnútroštátne regulačné orgány vo vzájomnej dohode s dotknutými prevádzkovateľmi prenosových sústav spoločne schvália investície a rozhodnú o cezhraničnom rozdelení príslušných nákladov na projekty spoločného záujmu alebo ich balíky, ako aj o začlenení investičných nákladov do sadzieb za prenos/prepravu.
4. Realizátori projektu spoločného záujmu, ktorý spadá do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II, pravidelne informujú príslušné vnútroštátne regulačné orgány o pokroku tohto projektu a o určení nákladov a vplyvov, ktoré s ním súvisia. Len čo projekt spoločného záujmu vybraný podľa článku 3 a spadajúci do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II dosiahne dostatočnú zrelosť, realizátor projektu predloží príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom žiadosť o investície vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov a pripojí k nej:

- (a) analýzu nákladov a výnosov na základe metodiky spracovanej podľa článku 12; a
- (b) podnikateľský plán hodnotiaci finančnú životaschopnosť projektu vrátane vybraného finančného riešenia a v prípade projektov spoločného záujmu spadajúcich do kategórie uvedenej v bode 2 prílohy I výsledky testovania trhu.

Ak projekt podporuje niekoľko prevádzkovateľov alebo investorov, predložia žiadosť spoločne.

V prípade projektov obsiahnutých v prvom zozname projektov spoločného záujmu celej Únie realizátori projektov predložia žiadosť do 30. septembra 2013.

Vnútroštátne regulačné orgány zašlú agentúre pre informáciu kópiu každého investičného projektu bezodkladne po jeho doručení.

Vnútroštátne regulačné orgány a agentúra zachovávajú dôvernoscť citlivých obchodných informácií.

5. Dotknuté vnútroštátne regulačné orgány po konzultácii s príslušnými realizátormi projektov do šiestich mesiacov odo dňa, keď posledný z dotknutých vnútroštátnych regulačných orgánov dostal poslednú žiadosť, príjmu spoločné rozhodnutie o rozdelení nákladov, ktoré má pri tomto projekte pokryť každý prevádzkovateľ sústavy, ako aj o ich začlenení do sieťových sadzieb. Vnútroštátne regulačné orgány sa môžu rozhodnúť rozdeliť iba časť nákladov, alebo rozdeliť náklady medzi balíkom niekoľkých projektov spoločného záujmu.

V rozhodnutí o rozdelení nákladov cez hranice sa zohľadnia ekonomické, sociálne a environmentálne náklady a výnosy projektov v príslušných členských štátoch a prípadná potreba finančnej podpory.

Vnútroštátne regulačné orgány toto rozhodnutie bezodkladne oznámia agentúre spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa daného rozhodnutia. Informácie obsahujú najmä podrobné dôvody, na základe ktorých boli náklady rozdelené medzi členské štáty, napríklad:

- (a) hodnotenie určených účinkov, vrátane účinkov týkajúcich sa sieťových sadzieb, na každý dotknutý členský štát;
- (b) hodnotenie podnikateľského plánu uvedeného v odseku 4 písm. b);
- (c) pozitívne vonkajšie účinky pre región alebo celú Úniu, ktoré by projekt vytvoril;
- (d) výsledok konzultácie s dotknutými realizátormi projektov.

Rozhodnutie o rozdelení nákladov sa uverejní.

6. Ak dotknuté vnútroštátne regulačné orgány nedosiahnu dohodu o investičnej žiadosti do šiestich mesiacov odo dňa, kedy posledný z dotknutých vnútroštátnych orgánov dostal žiadosť, ihneď o tom informujú agentúru.

V tomto prípade, alebo na spoločnú žiadosť príslušných vnútroštátnych regulačných orgánov, agentúra do troch mesiacov odo dňa, keď jej bola investičná žiadosť postúpená, prijme rozhodnutie o nej vrátane cezhraničného rozdelenia nákladov uvedených v odseku 4, a aj o spôsobe, ako sa náklady na investície odrazia v sadzbách.

Pred prijatím takéhoto rozhodnutia uskutoční agentúra konzultácie s dotknutými vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a realizátormi projektov. Trojmesačná lehota uvedená v druhom pododseku sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak agentúra potrebuje získať doplňujúce informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií.

Rozhodnutie o rozdelení nákladov sa uverejní.

7. Agentúra ihneď zašle Komisii kópiu všetkých rozhodnutí spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa každého rozhodnutia. Tieto informácie sa môžu predložiť v súhrnnej forme. Všetci príjemcovia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.
8. Toto rozdelenie nákladov sa nedotkne práva prevádzkovateľov prenosových/prepravných sústav uplatňovať a vnútroštátnych regulačných orgánov schvaľovať poplatky za prístup k sieťam podľa článku 32 smernice 2009/72/ES a smernice 2009/73/ES, článku 14 nariadenia (ES) č. 714/2009 a článku 13 nariadenia (ES) č. 715/2009.

Článok 14 *Stimuly*

1. Ak realizátor projektu vyvoláva väčšie riziká pre rozvoj, výstavbu, prevádzku alebo údržbu projektu spoločného záujmu spadajúceho do kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 prílohy II v porovnaní s rizikami obvykle spôsobenými zrovnateľným projektom infraštruktúry, okrem projektov elektriny vyrábanej z vody v prečerpávacích vodných elektrárňach, a ak sa na tieto riziká nevzťahuje oslobodenie podľa článku 36 smernice 2009/73/ES alebo článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009, vnútroštátne regulačné orgány zaistia, aby pri uplatňovaní článku 37 ods. 8 smernice 2009/72/ES, článku 41 ods. 8 smernice 2009/73/ES, článku 14 nariadenia (ES) č. 714/2009 a článku 13 nariadenia (ES) č. 715/2009 bola projektu poskytnutá príslušná pomoc.
2. Rozhodnutie vnútroštátnych regulačných orgánov o poskytnutí takejto pomoci zohľadní výsledky analýzy nákladov a výnosov na základe metodiky spracovanej podľa článku 12 a najmä pozitívne vonkajšie účinky pre región alebo celú Úniu vytvárané projektom. Vnútroštátne regulačné orgány pri porovnávaní alternatívy s menším rizikom ďalej analyzujú špecifické riziká vyvolané realizátormi projektov, prijaté zmierňovacie opatrenia a odôvodnenie tohto rizikového profilu so zreteľom na čistý kladný efekt zaistený projektom. Oprávnené riziká zahŕňajú najmä riziká spojené s novými prenosovými technológiami tak na pobreží, ako aj na mori, riziká spojené s nedostatočnou úhradou nákladov a riziká vývoja.
3. Pomoc poskytnutá rozhodnutím zohľadní špecifický charakter vyvolaného rizika a jeho úhrady:

- (a) pravidlá pre anticipujúce investície; alebo
 - (b) pravidlá pre uznávanie skutočne vzniknutých nákladov pred uvedením projektu do prevádzky; alebo
 - (c) pravidlá pre zaistenie ďalšej návratnosti kapitálu investovaného do projektu; alebo
 - (d) iné opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné a vhodné.
4. Do 31. decembra 2013 agentúra vydá usmernenia v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 713/2009:
- (a) týkajúce sa pomoci uvedenej v odseku 1 na základe referenčného porovnania osvedčených postupov uskutočneného vnútroštátnymi regulačnými orgánmi
 - (b) týkajúce sa spoločnej metodiky hodnotenia vzniknutých vyšších rizík investícií do projektov prenosu elektrickej energie a prepravy zemného plynu.
5. Každý vnútroštátny regulačný orgán uverejní do 31. júla 2013 svoju metodiku a kritériá používané na hodnotenie investícií do projektov prenosu elektrickej energie a prepravy zemného plynu a vyšších rizík, ktoré vyvolávajú.
6. Komisia môže vydať usmernenia týkajúce sa stimulov ustanovených v tomto článku v súlade s článkom 18 ods. 1 až 3 nariadenia (ES) č. 714/2009 a článkom 23 ods. 1 nariadenia (ES) č. 715/2009.

KAPITOLA V - Financovanie

Článok 15

Oprávnenosť projektov na finančnú pomoc Únie

1. Projekty spoločného záujmu spadajúce do kategórií uvedených v bodoch 1, 2 a 4 prílohy II sú oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na štúdie a finančných nástrojov v súlade s ustanoveniami [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nástroji „Spájame Európu“].
2. Projekty spoločného záujmu spadajúce do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II, okrem projektov elektriny vyrábanej z vody v prečerpávacích vodných elektrárňach, sú taktiež oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na práce v súlade s ustanoveniami [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nástroji „Spájame Európu“], ak sa vykonávajú v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 6 písm. b), alebo ak spĺňajú tieto kritériá:
- (a) analýza nákladov a výnosov pre konkrétny projekt podľa článku 13 ods. 4 písm. a) dokáže existenciu významných pozitívnych vonkajších účinkov, ako je zabezpečenie dodávok, solidarita alebo inovácia; a

- (b) Projekt je obchodne neuskutočniteľný podľa podnikateľského plánu a iných posúdení, vykonaných najmä potenciálnymi investormi alebo veriteľmi. Rozhodnutie o stimuloch a jeho odôvodnenie uvedené v článku 14 ods. 3 sa berie do úvahy pri posudzovaní obchodnej životaschopnosti projektu; a
 - (c) k projektu bolo prijaté rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 13 a v prípade projektov, ktoré boli oslobodené podľa článku 36 smernice 2009/73/ES alebo článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009, stanovisko príslušných vnútroštátnych regulačných orgánov a agentúry o obchodnej životaschopnosti projektu.
3. Projekty spoločného záujmu spadajúce do kategórií uvedených v bode 1 písm. e) a v bode 4 prílohy II sú taktiež oprávnené na finančnú pomoc Únie vo forme grantov na práce v súlade s ustanoveniami [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nástroji „Spájame Európu“], ak príslušní realizátori projektov môžu jednoznačne preukázať značné pozitívne vonkajšie účinky vytvárané projektom a chýbajúcu obchodnú životaschopnosť.

KAPITOLA VI – Záverečné ustanovenia

Článok 16

Podávanie správ a hodnotenie

Komisia najneskôr v roku 2017 uverejní správu o vykonávaní projektov spoločného záujmu. Táto správa poskytne hodnotenie:

- (a) pokroku dosiahnutého v rozvoji a výstavbe projektov spoločného záujmu vybraných podľa článku 3 a v ich uvádzaní do prevádzky a prípadného oneskorenia vo vykonávaní a iných vzniknutých ťažkosti;
- (b) finančných prostriedkov použitých a vyplatených Úniou pre projekty spoločného záujmu v súlade s ustanoveniami [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nástroji „Spájame Európu“] v porovnaní s celkovou hodnotou financovaných projektov spoločného záujmu;
- (c) čo sa týka odvetví elektrickej energie a zemného plynu, hodnotenie vývoja úrovne prepojenia medzi členskými štátmi a zodpovedajúceho vývoja cien energie, ako aj počtu prípadov zlyhania sústavy siete, ich príčin a súvisiacich ekonomických nákladov;
- (d) pokiaľ ide o vydávanie povolení a zapojenie verejnosti:
 - priemernej a maximálnej celkovej doby trvania povoľovacích konaní pre projekty spoločného záujmu vrátane doby trvania každého kroku povoľovacieho konania v porovnaní s lehotami, ktoré predpokladajú pôvodné hlavné míľniky uvedené v článku 11 ods. 3;

- úrovne námietok vznesených proti projektom spoločného záujmu (najmä počtu písomných námietok podaných v rámci postupu verejných konzultácií a počtu súdnych konaní);
- (e) pokiaľ ide o regulačné zaobchádzanie:
- počtu projektov spoločného záujmu, ku ktorým bolo vydané rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov podľa článku 13;
 - počtu a typu projektov spoločného záujmu, ktoré dostali konkrétnu pomoc podľa článku 14.

Článok 17 **Informovanie a publicita**

Komisia vytvorí platformu transparentnosti infraštruktúry jednoducho prístupnú pre verejnosť. Táto platforma zahŕňa nasledujúce informácie:

- (a) všeobecné, pravidelne aktualizované informácie vrátane zemepisných informácií pre každý projekt spoločného záujmu;
- (b) plán realizácie pre každý projekt spoločného záujmu;
- (c) hlavné výsledky analýzy nákladov a výnosov na základe metodiky spracovanej podľa článku 12 pre príslušné projekty spoločného záujmu okrem všetkých citlivých obchodných informácií.

Článok 18 **Prechodné ustanovenia**

Toto nariadenie sa nedotkne udeľovania, pokračovania alebo zmeny finančnej pomoci poskytnutej Komisiou na základe výziev uverejnených podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 680/2007³¹ pre projekty uvedené v prílohách I a III k rozhodnutiu 1364/2006/ES alebo s ohľadom na ciele na základe príslušných kategórií výdavkov na TES-E, ako sú vymedzené v nariadení Rady (ES) č. 1083/2006³².

Článok 19 **Zrušenie**

Rozhodnutie 1364/2006/ES sa týmto zrušuje k 1. januáru 2014. Na základe tohto nariadenia nevyplývajú žiadne práva pre projekty uvedené v prílohách I a III k rozhodnutiu 1364/2006/ES.

³¹ Ú. v. EÚ L 162, 22.6.2007, s. 1.

³² Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25.

Článok 20
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2013.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

PRÍLOHA I

PRIORITNÉ KORIDORY A OBLASTI ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Toto nariadenie sa vzťahuje na nasledujúce prioritné koridory a oblasti transeurópskej energetickej infraštruktúry:

1. PRIORITNÉ KORIDORY ELEKTRICKEJ ENERGIE

- (1) *Morská prenosová a distribučná sústava v oblasti Severného mora („NSOG“):* integrovaná morská elektrická rozvodná sieť v Severnom mori, Írskom mori, kanále La Manche, v Baltskom mori a priľahlých moriach pre dopravu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie na mori do centier spotreby a skladovania a zvýšenie cezhraničnej výmeny elektrickej energie.

Dotknuté členské štáty: Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Luxembursko, Holandsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo.

- (2) *Severojiužné elektrické prepojovacie vedenia v juhozápadnej Európe („NSI elektrická energia západ“):* prepojovacie vedenia medzi členskými štátmi regiónu a s tretími krajinami Stredozemia, najmä s cieľom začleniť elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie.

Dotknuté členské štáty: Belgicko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Španielsko, Spojené kráľovstvo;

- (3) *Severojiužné elektrické prepojovacie vedenia v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe („NSI elektrická energia východ“):* prepojenia a vnútroštátne vedenia v smere sever – juh a východ – západ, aby sa dokončil vnútorný trh a začlenila výroba energie z obnoviteľných zdrojov energie.

Dotknuté členské štáty: Rakúsko, Bulharsko, Česká republika, Cyprus, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko;

- (4) *Plán prepojenia baltského trhu s energiou v elektrickej energii („BEMIP elektrická energia“):* prepojovacie vedenia medzi členskými štátmi v baltskom regióne a zodpovedajúce posilnenie vnútroštátnych infraštruktúr elektrických rozvodných sietí, aby pobaltské štáty prestali byť izolované a aby sa podporila integrácia trhu v regióne.

Dotknuté členské štáty: Dánsko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Švédsko.

2. PRIORITNÉ KORIDORY ZEMNÉHO PLYNU

- (5) *Severojiužné prepojenia plynovodov v západnej Európe („NSI plyn západ“):* kapacity prepojení pre severojiužné toky plynu v západnej Európe, aby sa ďalej diverzifikovali trasy dodávok a zvýšila krátkodobá miera dodávania plynu.

Dotknuté členské štáty: Belgicko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Španielsko, Spojené kráľovstvo.

- (6) *Severozápadné prepojenia plynovodov v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe („NSI plyn východ“):* regionálne plynárenské spojenia medzi oblasťou Baltského mora, Adriatickým, Egejským a Čiernym morom, najmä s cieľom zvýšiť diverzifikáciu a zabezpečenie dodávok plynu;

Dotknuté členské štáty: Rakúsko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko;

- (7) *Južný koridor zemného plynu („SGC“):* preprava plynu z Kaspickej panvy, Strednej Ázie, Stredného Východu a východného Stredomoria do Únie, aby sa rozšírila diverzifikácia dodávok zemného plynu.

Dotknuté členské štáty: Rakúsko, Bulharsko, Česká republika, Cyprus, Francúzsko, Nemecko, Maďarsko, Grécko, Taliansko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko;

- (8) *Plán prepojenia baltského trhu s energiou v zemnom plyne („BEMIP plyn“):* infraštruktúra, aby tri pobaltské štáty a Fínsko prestali byť izolované a závislé od jediného dodávateľa a aby sa zvýšila diverzifikácia dodávok v oblasti Baltského mora.

Dotknuté členské štáty: Dánsko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Švédsko.

3. PRIORITNÝ KORIDOR ROPY

- (9) *Spojenia pre dodávky ropy v strednej a východnej Európe („OSC“):* interoperabilita siete ropovodov v strednej a východnej Európe s cieľom zvýšiť zabezpečenie dodávok a znížiť riziká pre životné prostredie.

Dotknuté členské štáty: Rakúsko, Česká republika, Nemecko, Maďarsko, Poľsko, Slovensko.

4. PRIORITNÉ TEMATICKÉ OBLASTI

- (10) *Zavedenie inteligentných sietí:* prijatie technológií inteligentných sietí v celej Únii s cieľom účinne spojiť správanie a konanie všetkých užívateľov napojených na elektrickú sieť, najmä výroba veľkých objemov elektrickej energie z obnoviteľných alebo distribuovaných zdrojov energie a reakcia na dopyt spotrebiteľov.

Dotknuté členské štáty: všetky.

- (11) *Elektrické diaľnice:* prvé elektrické diaľnice do roku 2020 so zreteľom na výstavbu sústavy elektrických diaľnic v celej Únii.

Dotknuté členské štáty: všetky.

- (12) *Cezhraničná sieť oxidu uhličitého*: rozvoj infraštruktúry na prepravu oxidu uhličitého medzi členskými štátmi a so susednými tretími krajinami s ohľadom na zavádzanie zachytávania a ukladania oxidu uhličitého.

Dotknuté členské štáty: všetky.

PRÍLOHA II

KATEGÓRIE ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Kategórie energetickej infraštruktúry rozvíjané s cieľom realizovať priority energetickej infraštruktúry uvedené v prílohe I sú tieto:

(1) pokiaľ ide o elektrickú energiu:

- (a) vysokonapäťové nadzemné prenosové vedenia, ak sú navrhované pre napätie najmenej 220 kV, a podzemné a podmorské prenosové káble, pokiaľ sú navrhované pre napätie najmenej 150 kV;
- (b) pokiaľ ide najmä o elektrické diaľnice: každé fyzické zariadenie navrhované na umožnenie prepravy elektrickej energie prenosovými vedeniami o vysokom a veľmi vysokom napätí so zreteľom na napojenie veľkých objemov výroby alebo skladovania elektrickej energie umiestnených v jednom alebo niekoľkých členských štátoch alebo v tretích krajinách s veľkou spotrebou elektrickej energie v jednom alebo niekoľkých ostatných členských štátoch;
- (c) zariadenia na ukladanie elektriny používané na trvalé alebo dočasné ukladanie elektriny alebo podzemná infraštruktúra alebo geologické úložiská, pokiaľ sú napojené priamo na vysokonapäťové prenosové vedenia navrhované pre napätie najmenej 110 kV;
- (d) každé vybavenie alebo zariadenie dôležité pre systémy vymedzené pod písmenami a) až c) s cieľom bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej činnosti vrátane systémov ochrany, monitorovania a kontroly na všetkých úrovniach napätia;
- (e) každé vybavenie alebo zariadenie na úrovni prepravy, ako aj distribúcie, o strednom napätí, ktoré má za cieľ obojsmernú digitálnu komunikáciu, v reálnom alebo takmer reálnom čase, interaktívne a inteligentné monitorovanie a riadenie výroby, prenosu, distribúcie a spotreby elektrickej energie v elektrickej rozvodnej sieti s ohľadom na rozvoj siete, ktorá účinne spája správanie a konanie všetkých užívateľov napojených na ňu – výrobcovia, spotrebitelia a tí, čo vykonávajú jedno aj druhé – aby sa zaistil ekonomicky efektívny, udržateľný elektroenergetický systém s nízkymi stratami a vysokou kvalitou a zabezpečením dodávok a bezpečnosťou;

(2) pokiaľ ide o zemný plyn:

- (a) plynovody na prepravu zemného plynu a bioplynu, ktoré sú súčasťou siete a väčšinou obsahujú vysokotlakové potrubia okrem vysokotlakových potrubí používaných pre protismernú alebo miestnu distribúciu zemného plynu;
- (b) podzemné zásobníky napojené na vyššie uvedené vysokotlakové plynovody;
- (c) zariadenia na príjem, skladovanie a spätné splynovanie alebo dekompresiu skvapalneného zemného plynu (LNG) alebo stlačeného zemného plynu (CNG);

- (d) každé vybavenie alebo zariadenie dôležité na to, aby systém pracoval bezpečne, spoľahlivo a efektívne, alebo aby umožňoval obojsmernú kapacitu;
- (3) pokiaľ ide o ropu:
- (a) ropovody používané na prepravu ropy;
 - (b) prečerpávacie stanice a zásobníky potrebné pre činnosť ropovodov;
 - (c) každé vybavenie alebo zariadenie dôležité pre daný systém s cieľom bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej činnosti vrátane systémov ochrany, monitorovania a kontroly a zariadení pre spätný tok;
- (4) pokiaľ ide o oxid uhličitý:
- (a) vyhradené potrubia okrem siete protismerných potrubí používané na prepravu antropogenného oxidu uhličitého z viac ako jedného zdroja, t. j. priemyslové zariadenia (vrátane elektrární), ktoré vyrábajú plyn oxidu uhličitého zo spaľovania alebo iných chemických reakcií zahŕňajúcich fosílne alebo nefosílne zlúčeniny obsahujúce uhlík na účel trvalého geologického uloženia oxidu uhličitého podľa smernice 2009/31/ES;
 - (b) zariadenia na skvapalňovanie oxidu uhličitého a vyrovnávacie skladovacie zariadenia pre oxid uhličitý so zreteľom na jeho ďalšiu prepravu. To nezahŕňa infraštruktúru v rámci geologickej jednotky používanú pre konečné geologické uloženie oxidu uhličitého podľa smernice 2009/31/ES a súvisiace povrchové a vtláčacie zariadenia.
 - (c) každé vybavenie alebo zariadenie dôležité pre daný systém s cieľom náležitej, spoľahlivej a efektívnej činnosti vrátane systémov ochrany, monitorovania a kontroly.

PRÍLOHA III

REGIONÁLNE URČENIE PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

1. PRAVIDLÁ PRE REGIONÁLNE SKUPINY

- (1) V prípade projektov elektrickej energie spadajúcich do kategórií uvedených v bode 1 prílohy II sa každá skupina skladá zo zástupcov členských štátov, vnútroštátnych regulačných orgánov, prevádzkovateľov prenosových sústav na základe ich povinnosti spolupracovať na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 smernice 2009/72/ES a článkom 12 nariadenia (ES) č. 714/2009 a realizátorov projektov dotknutých každou príslušnou prioritou určenou v prílohe I, ako aj Komisie, agentúry a ENTSO pre elektrickú energiu.

V prípade projektov zemného plynu spadajúcich do kategórií uvedených v bode 2 prílohy II sa každá skupina skladá zo zástupcov členských štátov, vnútroštátnych regulačných orgánov, prevádzkovateľov prenosových sústav na základe ich povinnosti spolupracovať na regionálnej úrovni v súlade s článkom 7 smernice 2009/73/ES a článkom 12 nariadenia (ES) č. 715/2009 a realizátorov projektov dotknutých každou príslušnou prioritou určenou v prílohe 1, ako aj Komisie, agentúry a ENTSO pre zemný plyn.

V prípade projektov pre prepravu ropy a oxidu uhličitý spadajúcich do kategórií uvedených v bodoch 3 a 4 prílohy II sa každá skupina skladá zo zástupcov členských štátov, realizátorov projektov dotknutých každou príslušnou prioritou určenou v prílohe 1 a Komisie.

- (2) Každá skupina si usporiada svoju pracovnú náplň v súlade s úsiliami o regionálnu spoluprácu podľa článku 6 smernice 2009/72/ES, článku 7 smernice 2009/73/ES, článku 12 nariadenia ES č. 714/2009 a článku 12 nariadenia (ES) č. 715/2009 a inými existujúcimi regionálnymi kooperačnými štruktúrami.
- (3) Každá skupina prípadne s ohľadom na vykonávanie príslušnej priority určenej v prílohe I pozve zástupcov vnútroštátnych správnych orgánov, regulačných orgánov, realizátorov projektov, prevádzkovateľov prenosových sústav z kandidátskych krajín EÚ a potenciálnych kandidátov, členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru a Európskeho združenia voľného obchodu, zástupcov z inštitúcií a orgánov energetického spoločenstva, krajín, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika a krajín, s ktorými Únia nadviazala konkrétnu spoluprácu v oblasti energetiky.
- (4) Každá skupina uskutoční v prípade potreby konzultácie s organizáciami zastupujúcimi príslušné zúčastnené strany vrátane výrobcov, prevádzkovateľov distribučných sústav, dodávateľov a spotrebiteľov, a v prípade úloh uvedených v článku 5 ods. 2 s organizáciami na ochranu životného prostredia. Skupina môže prípadne usporiadať vypočutia alebo konzultácie pre splnenie svojich úloh.

2. POSTUP REGIONÁLNEHO URČOVANIA

- (1) Každý realizátor projektu predloží členom príslušnej skupiny žiadosť o výber projektu spoločného záujmu vrátane hodnotenia svojich projektov s ohľadom na príspevok k realizácii priorít ustanovených v prílohe I, plnenie príslušných kritérií vymedzených v článku 6 a všetky ostatné príslušné informácie pre hodnotenie projektu.
- (2) Všetci príjemcovia zachovávajú dôvernoscť citlivých obchodných informácií.
- (3) Navrhnuté projekty prenosu a skladovania elektrickej energie spadajúce do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) prílohy II sú súčasťou posledného dostupného desaťročného plánu rozvoja siete pre elektrickú energiu spracovaného európskymi sieťami prevádzkovateľov prenosových/prepravných sústav (ENTSO) pre elektrickú energiu podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 714/2009.
- (4) Zoznam projektov spoločného záujmu pre celú Úniu prijatý po 1. auguste 2013, navrhnuté projekty prepravy a skladovania plynu spadajúce do kategórií uvedených v bode 2 prílohy II sú súčasťou posledného dostupného desaťročného plánu rozvoja siete pre plyn spracovaného európskymi sieťami prevádzkovateľov prepravných sústav (ENTSO) pre plyn podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 715/2009.
- (5) Navrhované projekty pre prepravu oxidu uhličitého spadajúce do kategórie uvedenej v bode 4 prílohy II sa predložia ako súčasť plánu spracovaného viac ako dvoma členskými štátmi pre rozvoj cezhraničnej dopravy oxidu uhličitého a infraštruktúry skladovania, ktorý Komisii predkladajú dotknuté členské štáty alebo nimi určené subjekty.
- (6) Každá skupina pri hodnotení navrhnutých projektov pre elektrickú energiu a zemný plyn spadajúcich do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a v bode 2 prílohy II, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia bodu 4, pri navrhnutých projektoch pre elektrickú energiu a zemný plyn spadajúcich do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) a bode 2 prílohy II vezme do úvahy analýzu uskutočnenú v súlade s ustanoveniami článku 12 ods. 7 v poslednom dostupnom desaťročnom pláne rozvoja siete pre plyn a elektrickú energiu spracovanom sieťami ENTSO pre elektrickú energiu a plyn v súlade s článkom 8 nariadení (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

PRÍLOHA IV

PRAVIDLÁ A UKAZOVATELE TÝKAJÚCE SA KRITÉRIÍ PRE PROJEKTY SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

- (1) Projekt so značným cezhraničným vplyvom je projekt na území členského štátu, ktorý spĺňa tieto podmienky:
- (a) v prípade prenosu elektrickej energie projekt mení prenosovú kapacitu siete na hraniciach tohto členského štátu s jedným alebo viacerými inými členskými štátmi alebo na akomkoľvek inom príslušnom križení toho istého prenosového koridoru najmenej o 500 megawattov v porovnaní so situáciou bez uvedenia projektu do prevádzky;
 - (b) v prípade skladovania elektrickej energie projekt zaisťuje kapacitu skladovania umožňujúcu ročnú výrobu elektrickej energie najmenej 500 gigawatthodín;
 - (c) v prípade prepravy plynu sa projekt týka investícií do kapacít spätných tokov, alebo mení schopnosť prepravovať plyn cez hranice dotknutého členského štátu najmenej o 10 % v porovnaní so situáciou pred uvedením projektu do prevádzky;
 - (d) v prípade skladovania plynu alebo skvapalneného/stlačeného zemného plynu projekt má za cieľ priamo alebo nepriamo zásobovať najmenej dva členské štáty, alebo plniť normu infraštruktúry (pravidlo N-1) na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 písm. 3 nariadenia (EÚ) č. 994/2010;
 - (e) v prípade inteligentných sietí je projekt navrhnutý pre vybavenie a zariadenie na úrovni vysokého napätia a stredného napätia určené pre napätie najmenej 10 kV. Zahŕňa prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav najmenej z dvoch členských štátov pokrývajúcich najmenej 100 000 užívateľov, ktorí vyrábajú alebo spotrebovávajú elektrickú energiu, alebo vykonávajú oboje v oblasti spotreby vo výške najmenej 300 gigawatthodín/rok, z čoho najmenej 20 % pochádza z nedopraviteľných zdrojov.
- (2) Pokiaľ ide o projekty spadajúce do kategórií uvedených v bode 1 písm. a) až d) prílohy II, kritériá uvedené v článku 4 sa merajú takto:
- (a) Integrácia trhu, hospodárska súťaž a pružnosť systému sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja siete elektrickej energie, ktorý je k dispozícii, najmä:
 - v prípade cezhraničných projektov výpočtom vplyvu na prenosovú kapacitu siete v oboch smeroch toku elektrickej energie meranú z hľadiska objemu elektrickej energie (v megawattoch), alebo v prípade projektov so značným cezhraničným vplyvom výpočtom vplyvu na prenosovú kapacitu siete na hraniciach medzi príslušnými členskými štátmi, medzi príslušnými členskými štátmi a tretími krajinami alebo v príslušných členských štátoch a vplyvu na vyrovnanie dopytu – ponuky a na prevádzku siete v príslušných členských štátoch;

- pre oblasť analýzy vymedzenej v bode 10 prílohy IV posúdením vplyvu z hľadiska nákladov na výrobu a prepravu v celej energetickej sústave a vývoja trhových cien zaist'ovaného projektom podľa rôznych scenárov plánovania, najmä s prihliadnutím na zmeny spôsobené v prednostnom poradí.
- (b) Prenos energie z obnoviteľných zdrojov energie do hlavných centier spotreby a skladovacích miest sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja siete elektrickej energie, ktorý je k dispozícii, najmä:
- v prípade prenosu elektrickej energie odhadom objemu výrobnnej kapacity z obnoviteľných zdrojov energie (podľa technológie, v megawattoch), ktorá je napojená a prepravovaná zásluhou projektu, v porovnaní s objemom plánovanej celkovej výrobnnej kapacity z týchto druhov obnoviteľných zdrojov energie v dotknutom členskom štáte v roku 2020 v súlade s národnými akčnými plánmi pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie, ako je to vymedzené v článku 4 smernice 2009/28/ES.
 - v prípade skladovania elektrickej energie porovnaním novej kapacity zaistenej projektom s celkovou existujúcou kapacitou pre rovnakú skladovaciu technológiu v oblasti analýzy vymedzenej v bode 10 prílohy IV.
- (c) Interoperabilita a fungovanie zabezpečeného systému sa meria podľa analýzy uskutočnenej v poslednom desaťročnom pláne rozvoja siete elektrickej energie, ktorý je k dispozícii, najmä posúdením vplyvu projektu na zníženie očakávanej záťaže pre oblasť analýzy, ako je to vymedzené v bode 10 prílohy V, pokiaľ ide o primeranosť výroby a prenosu pre súbor charakteristických záťažových období, s prihliadnutím na očakávané zmeny v extrémnych výkyvoch počasia súvisiacich s klímou a ich vplyv na odolnosť infraštruktúry.

Vo výpočte týchto ukazovateľov sa zohľadnia celkové náklady na projekt po dobu jeho technického životného cyklu.

- (3) Pokiaľ ide o projekty spadajúce do kategórií uvedených v bode 2 prílohy II, kritériá uvedené v článku 4 sa merajú takto:
- (a) Integrácia a interoperabilita trhu sa meria výpočtom pridanej hodnoty projektu k integrácii oblastí trhu a cenovej konvergencii, k celkovej pružnosti systému vrátane úrovne kapacity poskytnutej pre spätné toky podľa rôznych scenárov.
 - (b) Konkurencieschopnosť sa meria na základe diverzifikácie vrátane zjednodušenia prístupu k domácim zdrojom dodávok s postupných zohľadnením diverzifikácie zdrojov, partnerov a trás a vplyvu novej kapacity na koeficient HHI vypočítaný na úroveň kapacity pre oblasť analýzy vymedzenú v bode 10 prílohy V.
 - (c) Zabezpečenie dodávok plynu sa meria výpočtom pridanej hodnoty projektu ku krátkodobej a dlhodobej odolnosti systému a k zvýšeniu zostávajúcej flexibility systému s cieľom zvládnuť prerušenia dodávok podľa rôznych scenárov

a doplňujúcej kapacity zaistovanej projektom meranej vo vzťahu k norme infraštruktúry (pravidlo N-1) na regionálnej úrovni v súlade s článkom 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 994/2010.

- (d) Udržateľnosť sa meria ako príspevok projektu k zníženiu emisií, k podpore záložnej výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov alebo prepravy zemného plynu na výrobu elektrickej energie a bioplynu s prihliadnutím na očakávané zmeny klimatických podmienok.
- (4) Pokiaľ ide o projekty spadajúce do kategórie uvedenej v bode 1 písm. e) prílohy II, každá funkcia uvedená v článku 4 sa hodnotí podľa týchto kritérií:
- (a) Úroveň udržateľnosti: Toto kritérium sa meria hodnotením zníženia emisií skleníkových plynov a vplyvu infraštruktúry elektrickej rozvodnej siete na životné prostredie.
 - (b) Kapacita prenosových/prepravných a distribučných sústav/sietí na spojenie a privedenie elektrickej energie od užívateľov a k užívateľom: Toto kritérium sa meria hodnotením inštalovanej kapacity distribuovaných zdrojov energie v distribučných sieťach, maximálne prípustného privádzania elektrickej energie bez rizika preťaženia v prenosových sieťach a energie neodbranej z obnoviteľných zdrojov energie kvôli rizikám preťaženia alebo bezpečnostným rizikám.
 - (c) Pripojenie na sieť a prístup k všetkým kategóriám užívateľov siete: Toto kritérium sa meria hodnotením metód prijatých pre výpočet poplatkov a sadzieb, ako aj ich štruktúry u výrobcov, spotrebiteľov a tých, čo vykonávajú jedno aj druhé, a prevádzkovej flexibility poskytnutej na dynamické vyváženie elektrickej energie v sieti.
 - (d) Zabezpečenie a kvalita dodávok: Toto kritérium sa hodnotí posúdením miery spoľahlivo dostupnej výrobnnej kapacity a dopytu počas špičky, podielu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, stability elektroenergetického systému, doby trvania a frekvencie prerušení na spotrebiteľa vrátane prerušení súvisiacich s klímou a prevádzkových hodnôt kvality napätia.
 - (e) Efektívnosť a kvalita služieb v dodávkach elektrickej energie a v činnosti siete: Toto kritérium sa hodnotí posúdením úrovne strát v prenosových/prepravných a distribučných sieťach, pomeru medzi minimálnym a maximálnym dopytom po elektrickej energii vo vymedzenom časovom období, účasti na trhoch s elektrickou energiou na strane dopytu a na opatreniach energetickej účinnosti, percentuálneho využívania (t. j. priemerného zaťaženia) komponentov elektrickej rozvodnej siete, dostupnosti komponentov siete (súvisiacej s plánovanou a neplánovanou údržbou) a jej vplyvu na výkon siete a skutočnej dostupnosti kapacity siete s ohľadom na jej štandardnú hodnotu.
 - (f) Príspevok k cezhraničným trhom s elektrickou energiou kontrolou výkonových tokov, aby sa znížili kruhové toky a zvýšili kapacity prepojovacích vedení: Toto kritérium sa hodnotí posúdením pomeru medzi kapacitou spojovacích

vedení členského štátu a jeho dopytu po elektrickej energii, využívaním kapacít spojovacích vedení a poplatkov za preťaženie prepojovacích vedení.

- (5) Pokiaľ ide o projekty spadajúce do kategórií uvedených v bode 3 prílohy II, kritériá uvedené v článku 4 sa merajú takto:
- (a) Zabezpečenie dodávok ropy sa meria hodnotením pridanej hodnoty novej kapacity poskytovanej projektom pre krátkodobú a dlhodobú odolnosť systému a zostávajúcu flexibilitu systému s cieľom zvládnuť prerušenia dodávok podľa rôznych scenárov.
 - (b) Interoperabilita sa meria hodnotením rozsahu, v akom projekt zlepšuje prevádzku siete ropovodov, najmä poskytnutím možnosti spätných tokov.
 - (c) Efektívne a udržateľné využívanie zdrojov sa hodnotí posúdením rozsahu, v akom projekt využíva už existujúcu infraštruktúru a prispieva k minimalizácii záťaže a rizík pre životné prostredie a klimatické zmeny.

PRÍLOHA V

ANALÝZA NÁKLADOV A VÝNOSOV CELÉHO ENERGETICKÉHO SYSTÉMU

Metodika harmonizovanej analýzy nákladov a výnosov celého energetického systému pre projekty spoločného záujmu musí spĺňať nasledujúce zásady ustanovené v tejto prílohe.

- (1) Metodika vychádza zo spoločného súboru vstupných údajov predstavujúcich elektrárenskú a plynárenskú sústavu Únie v rokoch $n+5$, $n+10$, $n+15$ a $n+20$, kde n je rok, v ktorom sa vykonáva analýza. Tento súbor údajov obsahuje najmenej:
 - (a) V elektrickej energii: scenáre pre dopyt, výrobné kapacity podľa druhu paliva (biomasa, geotermálne, vodné, plyn, jadrové, ropa, pevné palivá, veterné, solárne fotovoltaické, koncentračné solárne, iné obnoviteľné technológie) a ich zemepisné umiestnenie, ceny paliva (vrátane biomasy, uhlia, plynu a ropy), ceny oxidu uhličitého, zloženie prenosovej/prepravnej, prípadne distribučnej siete a jej vývoj s prihliadnutím na každú novú významnú výrobu (vrátane kapacity vybavenej na zachytávanie oxidu uhličitého), projekty skladovania a prepravy, pre ktoré bolo prijaté konečné rozhodnutie o investíciách a ktoré sa majú uviesť do prevádzky do konca roka $n+5$;
 - (b) V plyne: scenáre pre dopyt, dovozy, ceny paliva (vrátane uhlia, plynu a ropy), ceny oxidu uhličitého, zloženie prepravnej siete a jej vývoj s prihliadnutím na všetky nové projekty, pre ktoré bolo prijaté konečné rozhodnutie o investíciách a majú sa uviesť do prevádzky do konca roka $n+5$;
- (2) Súbor údajov odráža platné právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy v čase analýzy. Súbory údajov používané príslušne pre elektrickú energiu a plyn musia byť kompatibilné najmä s ohľadom na predpoklady týkajúce sa cien a objemov na každom trhu. Súbor údajov sa spracúva po oficiálnych konzultáciách s členskými štátmi a organizáciami zastupujúcimi všetky príslušné zúčastnené strany. Komisia a agentúra prípadne zaistia prístup k nutným komerčným údajom od tretích strán.
- (3) Metodika poskytuje usmernenia pre rozvoj a používanie siete a modelovanie trhu potrebné na analýzu nákladov a výnosov.
- (4) Analýza nákladov a výnosov vychádza z harmonizovaného hodnotenia nákladov a výnosov pre rôzne kategórie analyzovaných projektov a pokrýva najmenej obdobie uvedené v bode 1.
- (5) Analýza nákladov a výnosov zohľadní najmenej tieto náklady: kapitálové výdavky, prevádzkové náklady a náklady na údržbu počas technického životného cyklu projektu a prípadne náklady na vyradenie z prevádzky a nakladanie s odpadom. Metodika poskytne usmernenia o diskontných sadzbách používaných pre výpočty.
- (6) Pri prenose a skladovaní elektrickej energie analýza nákladov a výnosov vezme do úvahy najmenej vplyv na ukazovatele vymedzené v prílohe III. V súlade s metódami použitými na spracovanie posledného desaťročného plánu rozvoja siete elektrickej energie, ktorý je k dispozícii, vezme okrem toho do úvahy najmä vplyvy projektu na:

- (a) konkurencieschopnosť z hľadiska trhovej sily rôznych prevádzkovateľov a zblížovanie cien medzi rôznymi členskými štátmi;
 - (b) náklady na výrobu, prenos a distribúciu elektrickej energie vrátane nákladov na vlastnú spotrebu elektrární a nákladov spojených s emisiami skleníkových plynov a stratami pri prenose energie po dobu technického životného cyklu projektu;
 - (c) budúce náklady na investície do novej výroby a prenosu energie po dobu technického životného cyklu projektu;
 - (d) prevádzkovú flexibilitu vrátane optimalizácie regulovania energie a vedľajších služieb;
 - (e) odolnosť systému vrátane odolnosti voči katastrofám a klíme a bezpečnosť systému, najmä pre európske kritické infraštruktúry vymedzené v smernici 2008/114/ES.
- (7) Pri plyne analýza nákladov a výnosov zohľadní najmenej výsledky testovania trhu, ako sú postupy zisťovania potreby a pridelovania kapacít (tzv. „open seasons“), vplyvy na ukazovatele vymedzené v prílohe III a tieto vplyvy:
- (a) konkurencieschopnosť z hľadiska trhovej sily rôznych prevádzkovateľov a zblížovanie cien medzi rôznymi členskými štátmi;
 - (b) odolnosť systému vrátane odolnosti voči katastrofám a klíme a bezpečnosť systému, najmä pre európske kritické infraštruktúry vymedzené v smernici 2008/114/ES;
 - (c) pravdepodobnosť a množstvo nedodanej energie a zvýšenie bezpečnosti a kvality dodávok;
 - (d) príspevok k integrácii rôznych oblastí trhu s plynom;
 - (e) flexibilita a preťaženie plynárenskej siete.
- (8) Pri inteligentných sieťach analýza nákladov a výnosov zohľadní vplyvy na ukazovatele vymedzené v prílohe III.
- (9) Podrobná metóda používaná na zohľadnenie ukazovateľov uvedených v bodoch 6 až 8 sa spracuje po oficiálnych konzultáciách s organizáciami zastupujúcimi všetky príslušné zúčastnené strany.
- (10) Metodika vymedzuje oblasť analýzy pre analýzu nákladov a výnosov každého jednotlivého projektu a pre analýzu na regionálnej úrovni alebo na úrovni celej Únie. Oblasť pre analýzu jednotlivého projektu zahŕňa všetky členské štáty a tretie krajiny, na území ktorých sa projekt postaví, všetky priamo susediace členské štáty a všetky ostatné členské štáty podstatne ovplyvnené projektom.
- (11) Metodika vymedzuje analýzu, ktorá sa má uskutočniť, na základe príslušného súboru vstupných údajov, za pomoci výpočtu výsledkov objektívnej funkcie pri každom projekte a bez nej. Analýza určí členské štáty, na ktoré má projekt čisté kladné efekty

(príjemcovia) a členské štáty, na ktoré má projekt čistý záporný efekt (tie, ktoré nesú náklady). Každá analýza nákladov a výnosov zahŕňa analýzy citlivosti týkajúce sa vstupných údajov, dátum uvedenia rôznych projektov do prevádzky v tej istej oblasti analýzy a iné príslušné parametre.

- (12) Prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav si vymieňajú informácie potrebné na spracovanie metodiky vrátane príslušného modelovania sietí a trhov. Každý prevádzkovateľ prenosovej alebo distribučnej sústavy, ktorý zhromažďuje informácie v záujme iných prevádzkovateľov prenosovej alebo distribučnej sústavy, vráti zúčastneným prevádzkovateľom prenosovej a distribučnej sústavy výsledky zberu údajov. V prípade spoločného trhu s elektrickou energiou a zemným plynom a modelu siete uvedených v článku 12 ods. 8 vstupné údaje ustanovené v bode 1 pokrývajú roky $n+10$, $n+20$ a $n+30$ a model umožní úplné posúdenie hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho vplyvu vrátane najmä externých nákladov, ako sú náklady spojené s emisiami skleníkových plynov a konvenčných znečisťujúcich látok alebo so zabezpečením dodávok.

PRÍLOHA VI

USMERNENIA PRE TRANSPARENTNOSŤ A ÚČASŤ VEREJNOSTI

- (1) Príručka postupov ustanovuje najmenej:
 - (a) príslušné právne predpisy, na ktorých sú založené rozhodnutia a stanoviská týkajúce sa rôznych druhov príslušných projektov spoločného záujmu, vrátane environmentálnych právnych predpisov;
 - (b) príslušné rozhodnutia a stanoviská, ktoré treba získať;
 - (c) názvy a kontaktné údaje príslušného orgánu, iných orgánov a hlavných dotknutých zúčastnených strán;
 - (d) pracovný postup popisujúci každú fázu procesu vrátane orientačného časového rámca;
 - (e) informácie o rozsahu, štruktúre a úrovni podrobností dokumentov predkladaných so žiadosťou o rozhodnutia vrátane kontrolného zoznamu;
 - (f) etapy a prostriedky pre účasť verejnosti v procese.
- (2) S cieľom zvýšiť účasť verejnosti v postupe vydávania povolení sa uplatňujú tieto zásady:
 - (a) Zúčastnené strany dotknuté projektom spoločného záujmu, vrátane príslušných orgánov, majiteľov pozemkov a občanov, ktorí žijú v blízkosti projektu, verejnosti a ich združení, organizácií alebo skupín, sa v počiatočnom štádiu otvoreným, transparentným a vyčerpávajúcim spôsobom informujú a uskutočňujú sa s nimi konzultácie. Príslušný orgán prípadne aktívne podporuje činnosti vykonávané realizátorom projektu.
 - (b) Príslušné orgány zaistia, aby postupy verejných konzultácií v prípade projektov spoločného záujmu boli podľa možnosti účelovo zamerané. Každá verejná konzultácia zahŕňa všetky oblasti týkajúce sa konkrétneho štádia postupu a jedna oblasť týkajúca sa konkrétneho štádia postupu sa nerieši vo viac ako jednej verejnej konzultácii. Oblasť riešená verejnou konzultáciou sa jednoznačne uvedie v oznámení o verejnej konzultácii.
 - (c) Pripomienky a námietky sú prípustné len od začiatku verejnej konzultácie do uplynutia jej lehoty.
- (3) Koncepcia účasti verejnosti zahŕňa najmenej informácie o:
 - (a) dotknutých a oslovených zúčastnených stranách;
 - (b) predpokladaných opatreniach;
 - (c) harmonograme;

- (d) ľudských zdrojoch pridelených na príslušné úlohy.
- (4) V súvislosti s verejnou konzultáciou, ktorá sa má uskutočniť pred predložením žiadosti príslušné strany najmenej:
 - (a) uverejnia informačnú brožúru v rozsahu maximálne 15 strán, v ktorej bude stručne a jasne uvedený prehľad účelu a predbežný harmonogram projektu, najmenej tri zvažované alternatívne trasy, očakávané vplyvy vrátane vplyvov cezhraničnej povahy a prípadné zmierňujúce opatrenia;
 - (b) informujú všetky dotknuté zúčastnené strany o projekte na internetovej stránke uvedenej v článku 10 ods. 7 a inými vhodnými informačnými prostriedkami;
 - (c) písomne pozvú príslušné dotknuté zúčastnené strany na vyčlenené zasadnutia, počas ktorých sa otázky prerokujú.
- (5) Webová stránka projektu sprístupní najmenej:
 - (a) netechnické a pravidelne aktualizované zhrnutie maximálne v rozsahu 50 strán, ktoré odráža aktuálny stav projektu a v prípade aktualizácií jasne uvádza zmeny predchádzajúcich verzií;
 - (b) plánovanie projektu a verejných konzultácií, ktoré jasne uvádza termíny a miesta verejných konzultácií a vypočutí;
 - (c) kontaktné údaje s ohľadom na doručenie úplného súboru dokumentov žiadosti;
 - (d) kontaktné údaje s ohľadom na pripomienky a námietky doručené počas verejných konzultácií;
 - (e) príručku o postupoch podľa článku 10 ods. 1.